

ŽELIEZOVSKÝ SPRAVODAJCA

93701@poBox.sk

Mestské noviny

jún, 6/2018, XIX. ročník

cena: 0,35 eur

Spevácky súbor Vrbvianka, pôsobiaca pri MO Matice slovenskej vystupuje na rôznych podujatiach v meste, naposledy pri buste M. R. Štefánika na spomienkovom akte pri príležitosti 99. výročia jeho úmrtia. Viac o MO Matice slovenskej na strane 4.

V odborných kruhoch medzi historikmi spôsobilo pred časom senzáciu, keď sa v okolí Želiezoviec našiel byzantský náprsný kríž, mimoriadne podobný tomu, ktorý bol vyobrazený na kovovej desiatkorunáčke.

8

Mestské dni v Želiezovciach

sa uskutočnia

22. - 23. júna 2018 v parku.

Program na 10. strane

Májové zasadnutie MsZ

Mesto žiada ďalšie dotácie na telocvične

Mestské zastupiteľstvo zasadalo na svojej 47. schôdzi 10. mája v sobášnej sieni mestského úradu. Dôvodom netradičného termínu bola potreba schválenia podania žiadostí o dotácie na rekonštrukciu dvoch mestských telocviční. V prvom prípade poslanci rokovali o podaní žiadosti o dotáciu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na rozvoj výchovy a vzdelávania žiakov v oblasti športovej a telesnej výchovy na rekonštrukciu telocvične T18. Ako ich informovala vedúca oddelenia výstavby MsÚ Emese Gubíková, mesto bolo úspešné v prípade podanej žiadosti o nenávratný finančný príspevok v operačnom programe Kvalita životného prostredia na rekonštrukciu telocvične T18. Z tohto zdroja má mesto získať nenávratný príspevok vo výške takmer 700 tisíc eur. Niektoré náklady sú však v rámci tohto projektu neoprávnené, tie by mal riešiť tento druhý projekt. Poslanci schválili podanie žiadosti o dotáciu z ministerstva vo výške takmer 150 tisíc eur a výšku spoluúčasti mesta na úrovni 10 % celkových výdavkov v rámci projektu.

Keďže projektová výzva ministerstva školstva dovoľuje jednému žiadateľovi podať viacero žiadostí o výstavbu alebo rekonštrukciu telocviční, mesto pripravilo aj ďalšiu – na rekonštrukciu telocvične ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským. „Mesto má pripravenú projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu ZŠ na Komenského ulici zameranú na zníženie energetickej náročnosti objektov. Keďže v súčasnosti nie je vypísaná žiadna výzva o nenávratný finančný príspevok v tejto oblasti a predpokladá sa, že bude vyhlásená až koncom roka, navrhujeme, aby z existujúceho projektu boli vyčlenené oprávnené výdavky

→2

Vo festivalovej nálade...

Počas druhého júnového víkendu si cestu do Želiezovského parku našlo mnoho návštevníkov z blízka i daleka. Tento rok už tretíkrát po sebe bol najväčší národnostný ľudovo-umelecký festival na Slovensku organizovaný na staronovom dejisku pred želiezovským kaštieľom, a tak je snáď možné vyhlásiť, že podujatie sa vrátilo do Želiezoviec. Mottom 52. Celoštátneho ľudovo-umeleckého festivalu bolo Naše dedičstvo: stretnutie minulosti a budúcnosti.

Tri dni plné ľudovej hudby a tanca, kútik pre deti s rôznymi atrakciami a hrami, slama na šanenie, ktorej bolo menej ako vlani, predsa však poslúžila účelu, trh ľudových remesiel, výstava s folklórnou tematikou, ktorá na nádvorie kaštiela prišla rovno z New Yorku, vystúpenie speváckych súborov, počas ktorého bolo na pódiu naraz 167 spevákov, ochutnávky kvalitného vína, pálenky a chutných jedál, tanečné domy trvajúce do skorých ranných hodín, ako aj koncerty na nedeľnej omši a bohoslužbe a mnoho iného. A samozrejme, stretávanie so starými i novými známymi, rodinnými príslušníkmi, i neznámymi v čarovnej atmosfére ľudových zvykov a tradícií. Pred vyše 10 tisíc divákmi vystúpilo 1150 účinkujúcich v 60 skupinách - 34 folklórnych súboroch, 17 spevokoloch, 3 ľudové hudobné skupiny, 6 divadelných súborov. Prítomných bolo 45 remeselníkov, 160 organizátorov a 14 dobrovoľníkov.

Aj taký bol tohtoročný festival v Želiezovciach. Konal sa však po uzávierke júnového čísla našich novín, preto sa k nemu ešte vrátíme.

(r)

Mesto žiada d'alsie dotácie na telocvične

I→

týkajúce sa rekonštrukcie telocvične vo výške 150 000,- €. V prípade úspešnosti žiadosti o dotáciu sa zníži potreba vlastných zdrojov na rekonštrukciu základnej školy," vyhlásila vedúca oddelenia výstavby MsÚ. Zastupiteľstvo schválilo podanie žiadosti o dotáciu z ministerstva vo výške 150 tisíc eur a výšku spoluúčasti mesta na úrovni minimálne 10 % celkových výdavkov v rámci projektu.

(ik)

Odstránili nelegálne parkujúci autobus z Mikuly

V úvode diskusie zasadnutia MsZ z konca mája sa Miroslav Kriška poďakoval všetkým spoluorganizátorom a sponzorom Dňa detí v parku, organizovaného OZ Želiezovčan. K podujatiu sa uznanlivo vyjadril aj primátor Ondrej Juhász, ktorý ho nazval ukázkovým príkladom súčinnosti viacerých organizácií pri usporadúvaní väčšieho podujatia. Pavel Polka zdôraznil dôležitosť zachovania kultúrno-historického rázu mesta. Podľa neho neobstoja tvrdenia, podľa ktorých dáva mesto príliš veľa prostriedkov na kultúru. Skôr je to málo ako veľa, avšak aj z mála sa dá urobiť kvalitné podujatie a ako príklad spomenul práve deň detí v parku. Súhlasne sa vyjadril aj Tibor Csenger, podľa ktorého financie vynaložené na kultúru nie sú zbytočné. Vyzdvihol mestský fond na podporu kultúry a športu, poznamenal však, že vidí aj možnosti úpravy jeho fungovania v prospech ďalšieho zlepšenia systému mestských dotácií.

Pavol Ivan sa poďakoval vedeniu mesta za odstránenie nelegálne parkujúceho autobusu v Mikule. Vozidlo bolo odstránené po tom, čo na jednej z ulíc dlhý čas parkovalo bez povolenia a jeho majiteľ nereagoval na opakované výzvy MsÚ. Podľa primátora to mal byť ukázkový príklad, že mesto nebude nečinne tolerovať porušovanie pravidiel.

Diskusné príspevky občanov sa týkali najmä situácie na ceste I. triedy, ktorá nepatrí do kompetencie mesta a problému s líškami, ktoré sa často objavujú vo dvoroch rodinných domov. MsZ bolo upozornené aj na časté rušenie nočného pokoja pred nočným podnikom v centre mesta pri kostole reformovanej cirkvi. Primátor prisľúbil, že preskúma situáciu aj možnosti nápravy. Informoval o tom, že mesto vyzvalo prevádzkovateľa stávkovej kancelárie na Petőfiho ulici, aby vytvorila parkovacie miesta vo dvore, keďže autá parkujúce na ceste predstavujú prekážku v plynulosti premávky.

(ik)

V diskusii najmä o doprave a cintorínoch

V diskusii zasadnutia mestského zastupiteľstva zo začiatku mája boli riešené najmä problémy s nelegálnym a nesprávnym parkovaním vozidiel na území mesta. Hovorilo sa aj o možnom okruhu osôb navrhovaných na mestské ocenenia v rámci mestských dní, pochovávaní na želiezovských cintorínoch a ďalších témach.

Pavol Ivan sa pýtal na riešenie nelegálne parkujúceho autobusu v Mikule, o ktorom sa hovorilo aj mesiac predtým v rámci správy mestskej polície o parkovaní vozidiel na území mesta. Podľa primátora Ondreja Juhásza lehota na odstránenie vozidla, určená mestom, vypršala, autobus môže byť odstránený. Dodal, že by tam bolo potrebné osadiť zábranu s upozornením, že cesta je určená všetkým, no treba ju udržiavať v prejazdnom stave. K sťaženej doprave na Petőfiho ulici sa vyjadril Kazimír Kovács. Poznamenal, že na ulici často parkujú osobné aj nákladné autá, prechádzajúce vozidlá sa nezmestia, je len otázka času, kedy tam dojde k nehode. Situácia sa podľa diskutujúcich zhoršila odvtedy, čo sa na túto ulicu presťahovala stávková kancelária. Pavel Polka informoval svojich kolegov o víkendových výtržnostiach v parku, ktoré viedli k poškodeniu niekoľkých lavičiek. Vyjadril sa aj na tému udeľovania

mestských ocenení v súvislosti s blížiacimi sa mestskými dňami. V tejto otázke vyzval na rozvážnosť a zdržanlivosť pri rozdávaní ocenení, aby sa mestské významnosti ne-devalvovali. Primátor menoval niekoľkých adeptov na ocenenia, ich zoznam však ešte nebol konečný.

Reč bola aj o cintorínoch a pochovávaní v Želiezovciach, najmä v súvislosti s tým, že sa nedávno opäť pochovávalo v blízkosti hrobky Esterházyovcov, pričom v minulosti sa predstavitelia mesta dohodli, že v blízkosti okoli hrobky nové hroby nevzniknú. Podľa primátora teraz nešlo o nový hrob, pochovávalo sa do staršieho, už existujúceho. Na vyjadrenie poslanca o potrebe určenia lokality nového cintorína sa primátor vyjadril, že prioritou je využitie existujúcich pohrebísk v meste, čiže mikulského, svodovského a želiezovského reformátskeho cintorína, a nie založenie nového. Spomenutá bola aj možnosť výstavby urnového hája a s tým súvisiacich opatrení. Ide najmä o osvetu medzi občanmi a zapracovanie tejto investície do mestského rozpočtu. Ako vhodné miesto na urnový háj v želiezovskom katolíckom cintoríne bola navrhnutá lokalita napravo od hlavného vchodu pri južnom oplotení.

(ik)

Zásady predaja pozemkov neschválené

V poradí 48. zasadnutie mestského zastupiteľstva sa konalo v posledný májový deň v sobášnej sieni mestského úradu. V úvode rokovania primátor stiahol z programu zmluvu o sponzorstve športu, ktorá má za cieľ sprehľadniť vzťahy medzi mestom a Mestským športovým klubom. Stiahnutie z rokovania bolo spoločným rozhodnutím, keďže dva dni pred zasadnutím sa konala pracovná porada, kde sa účastníci dohodli na prepracovaní materiálu. Zastupiteľský orgán schválil prísediach za mesto na Okresnom súde v Leviciach na ďalšie funkčné obdobie a zbral na vedomie zmenu organizačnej štruktúry MsÚ, v ktorej pribudol stopercentný pracovný úväzok vodiča nákladného vozidla. Schválená bola aj zmluva o zriadení vecných bremien vo vzájomnom vzťahu mesto – miestna reformovaná cirkev na pozemky v areáli ZŠ s VJM, resp. pozemky v areáli ZUŠ a bývalého CVČ.

MsZ sa zaoberalo návrhom na odkúpenie menšinového majetkového podielu v spoločnosti Eurospinn, s.r.o., v ktorom má mesto väčšinový, 51-percentný vlastnícky podiel. Predseda ekonomickej komisie Tibor Csenger tlmočil stanovisko svojho poradného orgánu, ktorý podporil odkúpenie podielu. Opačného názoru bola Marianna Šedivá, ktorá poznamenala, že odkúpiť podiel môže ktokoľvek, nemusí to byť mesto. Neodporu-

čila odkúpenie 49 % podielu v spoločnosti, ktorá nevyvíja podstatnú činnosť, skôr bola za predaj podielu mesta v nej. T. Csenger dodal, že podporil odkúpenie na základe podnikateľského zámeru prezentovaného na zasadnutí komisie a naznačil výhody plynúce z výlučného mestského vlastníctva eseróčky. Pavel Polka súhlasil s názorom M. Šedivej, ako napokon aj väčšina poslancov, následkom toho MsZ návrh na odkúpenie podielu neschválilo. Schválený bol prenájom necelého pol hektára poľnohospodárskych pozemkov za cenu 130 eur/ha/rok.

Nebol schválený návrh zásad predaja pozemkov na účely individuálnej bytovej výstavby na Poštovej ulici. Napriek tomu, že na koordináciu pred hlasovaním bola vyhlásená technická prestávka, MsZ sa nedopracovalo ku konsenzu napríklad v tom, či majú zásady uprednostniť osoby s trvalým pobytom v meste, či viacerých záujemcov o rovnaký pozemok vybrať žrebovaním alebo súťažou. Primátor poznamenal, že by bolo vhodné riadiť sa čo najjednoduchšími zásadami, podobne ako v prípade prideľovania bytov, ktoré funguje dobre. Návrh nebol prijatý. MsZ potom vzalo na vedomie a schválilo správu o kontrole plnenia uznesení a riešení interpelačných pripomienok, ako aj správu o činnosti mestskej polície.

(ik)

Deň detí v Želiezovskom parku sa opäť tešil hojnej účasti, ale i dobrému počasiu. Občianskemu združeniu Želiezovčan za podpory mesta a sponzorov sa opäť podarilo prilákať množstvo rodičov s deťmi zo Želiezoviec i okolia. Podobne, ako vlani, pre deti bolo pripravených množstvo atrakcií, ako policajti, hasiči a záchranári s technikou, kynológovia s ukázkami výcviku psov, ale aj motorkári. Výzvou pre deti bolo zvládnutie rôznych disciplín, ako skákanie vo vreci, lukostreľba, futbal, prechod labyrintom, jazda na koni a mnoho iného. Odmenou za získané body boli rôzne lákavé ceny.

Stanovištia boli rozmiestnené po celom parku, za amfiteátrom boli stánky s občerstvením a celý park bol tak miestom prechádzok a stretnutí celých rodín, stredobodom pozornosti však boli tí najmenší. (šh)

Dilema poslanca

Na jednom z tohtoročných zasadnutí MsZ sme mohli byť svedkami toho, čomu sa hovorí poslanecká dilema. Prežíval ju poslanec MsZ Kazimír Kovács, a hoci zo spätého pohľadu vidíme, že záležitosť, o ktorej sa hlasovalo, už nabrala správny smer, v čase, keď ju musel poslanec riešiť, to tak jasné ešte nebolo.

Žiadosť občana, ktorý si chcel odkúpiť pozemky pod svojím rodinným domom, bola opodstatnená. Podľa jeho výpovede, svojho času si zachoval chrbtovú kosť, preto mu nebolo umožnené dostať sa k týmto pozemkom tak, ako niektorým občanom na tej istej ulici. Odvtedy prešlo mnoho rokov. Teraz sa s jeho žiadosťou o odkúpenie pozemkov stotožnili všetci poslanci prítomní na zasadnutí. Problém bol len v tom, že s ňou nesúhlasila komisia výstavby, lebo išlo o pozemky v ochrannom pásme parku.

Podľa všeobecného názoru si schválenie vyžadovalo trojpäťtinovú väčšinu všetkých poslancov, čiže minimálne 8 hlasov. Presne toľko ich bolo prítomných, takže aby návrh prešiel, museli by zaň zahlasovať všetci. Dilema predsedu komisie výstavby spočívala v tom, či sa stotožní s názorom komisie, ktorej cieľom je poslancom dávať odborné stanoviská a odporúčania. Ak áno, návrh neprejde kvôli nemu. Druhou možnosťou bolo pripojiť sa k väčšine poslancov a v podstate podporiť správnu vec za cenu, že bude hlasovať inak, ako mu to poradila jeho komisia.

Kazimír Kovács napokon hlasoval podľa odporúčania svojej komisie, preto v hlasovaní zostal osamotený. Návrh neprešiel, chýbal jeden hlas. Predseda komisie výstavby však svojím postojom vyjadril úctu svojmu poradnému orgánu, potvrdil jej opodstatnenosť a dokázal, že je schopný ísť aj proti prúdu. Záležitosť sa vyriešila o mesiac neskôr, záujemca dal pozmenenú žiadosť, voči ktorej už nemala námietky ani komisia a MsZ schválilo prevod pozemkov.

Ladislav Levický

Prezident SR Andrej Kiska vymenoval 30. mája generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže (ZVJS), Želiezovčana plk. Milana Ivana do hodnosti generála. Povýšenie generálneho riaditeľa navrhol minister spravodlivosti Gábor Gál pri príležitosti okrúhleho životného jubilea nášho spoluobčana a najmä ako ohodnotenie jeho celoživotného prínosu pre ZVJS.

Milan Ivan pôsobí v ZVJS od roku 1982, vykonával rôzne riadiace funkcie v Ústave na výkon trestu odňatia slobody vo Veľkom Dvore, na generálnom riaditeľstve ZVJS aj na ministerstve spravodlivosti. Vo funkcii generálneho riaditeľa ZVJS je od roku 2014.

(ik, foto: prezident.sk)

Želiezovská Matica jubiluje

Miestny odbor Matice slovenskej (MO MS) pripravuje na sviatok sv. Cyrila a Metoda 5. júla slávnosť pri príležitosti 50. výročia znovuoživenia svojej činnosti. V rámci osláv bude kultúrny program s vystúpením detského aj dospelého folklórneho súboru a miestnych speváckych skupín. Účastníkov určite zaujme profesionálny moderátor, zaujímaví hostia a čaká ich aj prekvapenie. Uskutoční sa aj výstava dokumentujúca činnosť MO MS a bude k nej vydaná brožúrka. O minulosti a prítomnosti organizácie sme sa porozprávali s predsedníčkou **Magdalénou Holkovou** a členmi výboru **Máriou Varkolyovou** a **Zuzanou Puchríkovou**.

Ako si pripomeniete obnovenie činnosti spred polstoročia?

Mária Varkolyová: Vlni na jeseň vznikol spontánny nápad vydať brožúru, ktorá by mapovala 50-ročnú históriu miestneho odboru. Kolegovia vo výbore poverili prípravou tejto publikácie mňa ako bývalú učiteľku slovenského jazyka. Výzvu som prijala. V levičkom archíve som si preštudovala dostupné materiály z toho obdobia, okrem iných informačný bulletin Hlas Matice slovenskej. Musím povedať, že takmer v každom čísle sa spomínal želiezovský miestny odbor, čo dokazuje, že jeho predseda Ladislav Fapšo bol v tých časoch veľmi aktívny. Pracoval aj v ústredných orgánoch Matice v Martine ako člen dozorného výboru a volebnej komisie. Nielen predseda, ale aj výbor vyvíjal aktívnu činnosť.

Aké ďalšie zaujímavosti ste v archíve našli?

MV: Bol to napríklad list riaditeľa vtedajšej ZDŠ v Želiezovciach Jozefa Petrikoviča, v ktorom žiadal o pomoc pri založení Klubu priateľov MS v Želiezovciach. Prezieravo zhodnotil situáciu Slovákov na tomto národnostne zmiešanom území, kde potrebovali kultúrnu inštitúciu, ku ktorej by sa hlásili. Veľmi si vážime jeho počin a na našej pripravovanej slávnosti ho chceme osobitne oceniť. Žiaľ, už len in memoriam, pretože navždy nás opustil v marci tohto roka. Pri štúdiu týchto materiálov som si uvedomila, že to boli práve presídlení z Maďarska, ktorí volali po inštitúcii, akou bola Matica.

V archíve som si preštudovala aj celý ročník 1968 týždenníka Pohronie. Žiaľ, tam nebola o činnosti Matice v Želiezovciach ani zmienka, čo ma dosť sklamal. Mestská kronika písomne zachytáva matičné dianie v deväťdesiatych rokoch. Bolo bohaté a stále ho viedol pán Fapšo s manželkou (na hornej snímke v strede).

Zaujímavým dokumentom bola aj rezolúcia zo zakladajúcej schôdze miestneho odboru z dňa 26. mája 1968. Želiezovskí matičníci v nej vyjadrili svoje národné požiadavky, napr. v oblasti vzdelávania v slovenskom jazyku na slovenských a maďarských základných školách, v oblasti predškolskej výchovy a iné. Niektoré z nich dodnes neboli splnené, napr. písanie priezvisk presídlencov podľa pravidiel slovenského pravopisu. Rezolúcia bola jednomyselne prijatá vyše sedemsto členmi a účastníkmi zakladajúcej schôdze Klubu priateľov Matice slovenskej v Želiezovciach. Útržkovite si pamätám na túto schôdzu, mala som 17 rokov.

Ktoré boli najsvetlejšie a najmenejšie obdobia, základné míľniky činnosti MS v Želiezovciach za uplynulé desaťročia?

Magdaléna Holková: Činnosť prebiehala akoby vo vlnách. Keď v spoločnosti prebiehali demokratizačné procesy, bolo viac slobody, aktivizovala sa aj činnosť Matice, čo bolo koncom

naše rady z dôvodu úmrtia alebo nezáujmu.

MH: Svoju činnosť sme rozbehli s elánom, o čom svedčí aj množstvo aktivít a podujatí, organizovaných pre členov. Sú to napríklad tematické zájazdy, úspešná spolupráca s inými organizáciami, napríklad Slovenským zväzom protifašistických bojovníkov, Streleckým klubom Magnum, Jednotou dôchodcov na Slovensku a ďalšími. Tradičiou sa stali výstavy remeselnej zručnosti a tvorivosti, ktorými predstavujeme šikovných ľudí zo Želiezoviec a okolia. Vlni v októbri sa uskutočnil už jej 5. ročník. Organizujeme aj krúžkovú činnosť, v rámci ktorej záujemcom umožňujeme nadobudnutie rôznych zručností, napríklad pletenie z papiera, vyšívanie rôznymi technikami, výrobu šperkov, maľovanie kraslíc.

ZP: V roku 2015 bola založená folklórna spevácka skupina Vrbovianka (na dolnej snímke), ktorú metodicky vedie Darina Kassaiová. Jej najväčším úspechom bolo vystúpenie na Národných matičných slávnostiach v Trnave.

50. výročie znovuoživenia miestneho odboru ste oslávili aj na Deň Zeme sadením pamätného stromu...

ZP: Jubileum sme si pripomenuli symbolom slovanskej vzájomnosti – lipou, ktorú sme zasadili na Slnčnej ulici v Želiezovciach. Veríme, že bude prosperovať, rásť, mohutnieť a bude odkazom budúcim generáciám.

Čo by ste pri tejto príležitosti odkázali členom a záujemcom o členstvo?

V spoločnosti sa ožívajú hlasy o neopodstatnenosti Matice slovenskej v súčasnosti. Je pravdou, že sa udiali skutky, ktoré Maticu nectia, nevyhli sa jej rozličné kauzy a sprenevery. Za všetkým však sú konkrétni ľudia, ktorí by sa za to mali zodpovedať. Veríme, že nedávna generačná výmena bude v prospech organizácie. Veríme, že verejnosť nás prestane vnímať ako zastaranú inštitúciu, ktorá žije zo zašlej slávy a funguje iba zo zotrvačnosti. Záleží nám na tom, aby ľudia vedeli o našej každodennej práci, chápali zmysel matičnej činnosti. Moderná Matica slovenská sa rozhodla zaujať správne miesto v spoločnosti 21. storočia tak, aby ju bolo vidieť a počuť, aby sme mohli byť hrdí na členstvo v nej.

Ďakujem za rozhovor.

Ladislav Levický

60. a v 90. rokoch. Temné obdobia boli, keď nebolo populárne hlásiť sa k národu a slovenskosti. Bohatá je činnosť aj v súčasnosti, ktorá je odrazom aktivity ochotných ľudí urobiť niečo navyše.

Aká je súčasnosť organizácie?

Zuzana Puchříková: Od roku 2013 začal miestny odbor pracovať pod vedením novej predsedníčky Magdalény Holkovej. Výbor pracuje v zložení: Eva Šimková, Eva Tiefanbacherová, Zuzana Puchříková, Jozef Kanyuk, Mária Varkolyová a Alexander Tóth. Priemerný počet našich členov v uplynulom období bol 121. Aj keď sa nám podarilo získať asi 40 nových členov, približne rovnaký počet opustil

Eurospinn do vlastníctva mesta? Zdá sa, že nie...

O úplnom prevzatí spoločnosti Eurospinn, s.r.o. do majetku mesta sa uvažovalo už pred dvoma rokmi. Zdá sa však, že záležitosť nebude dotiahnutá do konca ani v tomto roku.

V spoločnosti Eurospinn má v súčasnosti mesto 51-percentný majetkový podiel. Zvyšných 49 % vlastní Ing. Viliam Lászlő, ktorý svoj podiel odkúpil v roku 2014 od spoločnosti Espinn, s.r.o. Svoj menšinový podiel ponúkol mestu na predaj v máji a valné zhromaždenie spoločnosti na svojom zasadnutí 18. mája 2018 udelilo súhlas na prevod. Na valnom zhromaždení bolo schválené aj rozdelenie zisku spoločnosti za rok 2017 vo výške 22 350 eur, a to v pomere k majetkovému vkladu spoločníkov.

Menšinový vlastník ponúkol dva varianty odkúpenia 49-percentného majetkového podielu. Prvý počítal s odkupnou cenou 43 500 eur, v druhom ide o cenu 35 000 eur a bezplatný prevod v súčasnosti ním používaného motorového vozidla z majetku spoločnosti na predávajúceho. Mesto malo kúpnu cenu vyplatiť v troch mesačných splátkach do konca septembra tohto roka. O ponuke rokovalo aj mestské zastupiteľstvo na svojej májovej schôdzi, no návrh na odkúpenie podielu bol v hlasovaní zamietnutý.

(ik)

Ryby hynuli v potoku aj rieke

Takmer na deň presne po vlnajšom hromadnom úhyne rýb na rieke Hron, zaregistrovali miestni rybári úhyn mriem v dôsledku ich rozsekania pri turbíne malej vodnej elektrárne aj v tomto roku. Podľa správy OÚ životného prostredia v Nitre odhadli vlni odborníci Slovenského rybárskeho zväzu počet uhynutých rýb na 500 až 800, ich rozmery na 50–70 cm. Tento rok bol úhyn objavený 24. mája, počet rozsekaných mriem je však menší. Vo veci bolo zo strany súkromnej osoby koncom mája podané trestné oznámenie na neznámeho páchatela. Správa o úhyne bola odstúpená okresnému úradu Levice.

V posledný májový víkend bol zaznamenaný aj úhyn rýb v potoku Vrbovec, samozrejme z iných, zatiaľ nezistených príčin. Prvé uhynuté ryby boli spozorované v piatok 25. mája na úseku od cestného mosta na Mierovej ulici po amfiteáter. Mesto priebežne monitorovalo situáciu a kontaktovalo orgány, ktoré by mohli byť dotknuté: vodárenskú spoločnosť, inšpekciu ŽP, Slovenský rybársky zväz, správcu toku povodia Hrona a vec odstúpilo na riešenie Okresnému úradu v Leviciach. Keďže sa prípad týkal aj chráneného územia – parku, informovaná bola aj Štátna ochrana prírody.

(ik)

Predmety sú v susednej obci

Nedávno na jednom zo zasadnutí mestského zastupiteľstva bola predmetom interpelácie otázka, kde sa podeli predmety, pochádzajúce od obyvateľov, ktoré pred rokmi v rámci verejnej zbierky uchovávala mestská knižnica s cieľom zhromažďovania exponátov do mestského múzea. Otázku položil poslanec a súčasný prevádzkovateľ múzea Pavel Polka.

Správu o osude predmetov podal primátor mesta na základe informovania bývalej riaditeľky mestskej knižnice Jany Beníkovej. Bývalá riaditeľka uviedla, že podľa metodického usmerenia Tekovského múzea väčšina predmetov nebola zahrnutá do inventára, bola evidovaná len ako výstavný materiál. Väčšinu predmetov z verejnej zbierky v múzeu nevystavili. Predmety, ktoré sa nachádzali v priestoroch knižnice a neboli evidované v majetku mesta, boli z dôvodu uvoľnenia priestorov pre kamerový systém mestskej polície dočasne presunuté do sedliackeho domu v Sikenici. Ide o vyše 60 predmetov, zväčša starého pracovného náradia, častí odevu a zariadení domácnosti. Správa tvrdí, že o uložení týchto predmetov v sikenickom ľudovom dome MsK zriaďovateľa neinformovala, preto údaje o ich osude neboli dostupné. (ik)

Jasle - práce sa majú začať v júli

Prípravy na rekonštrukciu bývalej budovy Gymnázia J. A. Komenského s vyučovacím jazykom maďarským finišujú a ak nič nenaaruší ich priebeh, o niekoľko týždňov sa začnú rekonštrukčné práce. Vyhlásil to miestny duchovný reformovanej cirkvi Tibor Révész na koordinačnom pracovnom rokovaní, ktoré sa uskutočnilo 23. mája za účasti predstaviteľov dotknutých organizácií a mesta. Želiezovská reformátska cirkev je investorom celej rekonštrukcie. Plánovaný harmonogram na schôdzi aj spresnil: do polovice júna majú byť odovzdané cenové ponuky na stavebné práce, 18. júna sa má uskutočniť otváranie obálok a vyhodnotenie verejnej súťaže, aby sa začiatkom júla, po skončení školského roka mohli začať rekonštrukčné práce v exteriéri, ktoré by mali byť ukončené do konca prázdnin. Potom budú práce prebiehať v interiéroch bývalej budovy gymnázia.

Cieľom pracovného stretnutia, ako to primátor Ondrej Juhász vo svojom uvítacom prihovore zhrnul, bolo koordinovať postupy a nároky jednotlivých strán, predísť kolíziám

záujmov a prijať spoločnú zodpovednosť prítomných za organizačné zabezpečenie prác a rozdelenia zón školského dvora medzi jednotlivými inštitúciami. Po rekonštrukcii objektu vzniknú v bývalej budove gymnázia jasle a vzhľadom na to, že aj Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským.

O stavebných dispozíciách nového objektu referovala projektantka Andrea Puksová. Okrem iných poznamenala, že MŠ bude mať 3 triedy po 25 detí, jedna bude na prízemí a dve na poschodí, jasle bude tvoriť jedna trieda pre 12 detí. Priestory v suteréne a podkrovi bude využívať reformovaná cirkev. Keďže medzi jej plánmi figuruje aj aktivity s hendikepovanými deťmi, v budove bude aj výťah, ako aj sála pre potreby všetkých organizácií v objekte. V suteréne bude telocvičňa, ďalšie priestory budú využité ako knižnica alebo pre krúžkovú činnosť. Primátor pripomenul, že projekt neobsahuje

výstavbu detských ihrísk. Investor to musí doriešiť, účastníci sa zas dohodnúť, kto bude znášať akú časť nákladov na ich vybudovanie. Zároveň dodal, že mesto je odhodlané prispieť, avšak svoj podiel musí zabudovať do rozpočtu roku 2019. Účastníci rokovania sa

dohodli aj na ďalších technických detailoch, týkajúcich sa najmä exteriérových úprav v školskom areáli. (ik)

Nad Želiezovcami opäť prechádza čas – po 73 rokoch znova tikajú hodiny na kostolnej veži

Trvalo 73 dlhých rokov, kým veža želiezovského Kostola sv. Jakuba opäť začala ukazovať presný čas. Na kostole boli vežové hodiny do roku 1945, ale na konci II. svetovej vojny sa tu na 3 mesiace zastavil front a ustupujúce nemecké vojská vyhodili do povetria všetky strategické miesta, medzi nimi aj vežu katolíckeho a reformátskeho kostola, ako aj Ernestinín most cez Hron. Na rekonštrukciu kostola bolo treba čakať takmer 10 rokov, kým pôvodne neogotický kostol bol obnovený v socialisticko-realistickom štýle (ľudovo stalinistický barok) v súlade s požiadavkami doby. I keď stavba funkčne zodpovedala všetkým kritériám, ako celok pôsobí dodnes divne. Tento fakt však v 50. rokoch nič nemenil na radostnom fakte, že po dlhom čase prebiehali medzi 700-ročnými múrmi opäť sväté omše na miestach, kde pána chválili Becseiovci, Esterházyovci či práve Franz Schubert.

Kostolná veža sa zo západnej strany dostala na severnú stranu lode, kde sa k nebu týči v skrehnutej hranatej forme. Hodiny sa však do veže nedostali, i keď tam boli plánované, o čom svedčili viditeľne vytvorené

miesta. Tento luxus sa však neuskutočnil zrejme pre nedostatok prostriedkov.

Tentoraz sa to však napravilo. V ostatných rokoch prebiehalo v kostole viacero rekonštrukčných procesov, ktoré boli podnietené progresívnou činnosťou dekana Stanislava Illéša. Revitalizované bolo osvetlenie, boli namontované nové, úsporné žiarovky a optimalizoval sa aj vykurovací systém. Začalo sa s odstraňovaním vonkajšej omietky gotickej časti a navrátenie tejto časti exteriéru do pôvodnej podoby, vymenené boli gotické okná a pred kostolom bola umiestnená busta Augustína Fischera-Colbrieho. Naposledy bola reštaurovaná jedna z fresiek, resp. bol osadený organ podobný tomu, ktorý sa v kostole nachádzal pred vojnou. Pravda, bez spoločenskej spolupráce by sa to sotva podarilo, miestni veriaci sa živo zapájajú do práce na rozvoji. Niektorým finančným príspevkom, iným poskytnutím prostriedkov, svojou prácou alebo pomocou pri tvorbe projektov. Mnoho aktivít sa totiž uskutočnilo z domácich alebo maďarských projektových zdrojov.

Investícia do obstarania hodín vo veži sa

však nerealizovala z projektu, ale sčasti z verejnej zbierky a sčasti z príspevku samosprávy, resp. primátora Ondreja Juhásza. Veď čas nebudú ukazovať iba katolíckym veriacim, ale všetkým v meste a popri skrášlení kostola hodiny skrášľujú aj centrum mesta, navyše plnia aj praktický účel.

Hodiny osadila a sprevádzkovala firma Elekon z Liptovského Hrádku. Zariadenie so švajčiarskym licenčným systémom Mobatime je osadené zo všetkých štyroch strán veže, a tak presný čas je viditeľný z každého smeru. **Ákos Csonka**

Študovala v blízkosti, po rokoch prišla za Schubertom

Cestuje po strednej Európe, aby na vlastné oči videla miesta, kde pôsobili hudobní veľikáni 19. a 20. storočia a precítila atmosféru, kde kedysi vznikali diela, ktorým aj ona sama vdychuje život. Záujem spoznať pôsobisko Franza Schuberta ju priviedol aj do nášho mesta.

Tu s prekvapením zisťuje, že sa nachádza len niekoľko desiatok kilometrov od maďarských miest, kde koncom 80. rokov študovala. Japonská klaviristka Minako Suzuki prišla do Želiezoviec v stredu 23. mája popoludní, v sprievode Pavla Polku si pozrela rodinnú hrobku Esterházyovcov, na Mestskom úrade ju prijal primátor Ondrej Juhász, až sa dostala na miesta,

ktoré najviac súvisia s Franzom Schubertom. V Sovom dome si so záujmom pozrela expozíciu múzea a potom kaštieľ, kde odohrala viac-menej neplánovaný krátky koncert.

(šh)

Knižnica v novom šate

Vo vynovenej čítarni detského oddelenia Mestskej knižnice sa stretli deti z materských škôl Hopsasa a Lienka aj s primátorom mesta Ondrejom Juhászom. Knižnica totiž získala prostriedky z Fondu na podporu umenia vo výške 2000 € na skvalitnenie interiérového vybavenia, a to vďaka úspešnému projektu s názvom Revitalizácia priestorov mestskej knižnice, spolufinancovanému mestom vo výške 5 %

a deťom, ktoré kreslili návrhy. Ako nám povedala knihovnička Sylvia Plizgová: „V rámci revitalizácie sme vymenili staré záclony, závesy, koberce a regály na knihy. Nakúpené stolíky, lavice, stoličky teraz umožňujú prijať aj väčšie skupiny čitateľov. Naším cieľom bola výmena zastaraného viac ako 40-ročného zariadenia za kvalitné, moderné a účelné interiérové vybavenie. Vytvoriť modernú knižnicu reflektujúcu požiadavky užívateľov na multifunkčné a estetické zariadenie, ktorá by slúžila predovšetkým ako komunitný priestor na stretávanie sa rôznych generácií, pre otvorený dialóg a podujatia organizované knižnicou. Naše úprimné poďakovanie patrí všetkým, ktorí či už svojimi návrhmi, či fyzicky pridalí ruku k dielu. Zvlášť patrí naše poďakovanie firme Selyz – Nábytok, s. r. o. za vyhotovenie podušiek na detské lavičky.“

(šh)

Dni Zelených škôl

Sloganom „Krajšie mesto bez odpadu“ sa začal v MŠ na Ul. SNP 9 týždeň Zelených škôl. Na vychádzke sme monitorovali priestory pri kontajneroch na sídliskách, pri rodinných domoch. Napriek tomu, že nedávno bol Deň Zeme, naše mesto nie je čisté. Neporiadok sme odfoťili a s deťmi sme sa rozprávali o možnostiach minimalizovania odpadu MŠ i v meste. V rámci aktivity „Nezahadzuj, minimalizuj“ sme pripravovali plagáty s fotografiami z nášho monitoringu. Pomocou nich sme poukázali na správne triedenie odpadu a dali sme aj návody na jeho minimalizovanie. Plagáty sme rozmiestnili na sídliskách a pred MsÚ, teda na miesta v centre pozornosti, aby sme oslovili čo najširšiu verejnosť. Kampaň „Dajme veciam druhú šancu“ sme zamerali na to, aby sme deti od malička naučili, že veci sa dajú opätovne využívať. V MŠ sme zorganizovali zber hračiek a kníh, ktoré boli u svojich majiteľov nepotrebné, ale niekto iný by z nich mohol mať radosť. Deti mali možnosť vymeniť svoju hračku za inú a ktoré zostali, sme darovali detskému domovu v Leviciach. Deti mali radosť, že svoje hračky mohli darovať iným deťom. Niektoré si na výmenu nevzali žiadne, iba darovali svoje hračky. Uvedomovali si, že niekomu tým urobia radosť. V MŠ sme zorganizovali spoločne s rodinnými príslušníkmi brigádu: dali sme si do poriadku záhradku, náučný chodník, bylinnú špirálu a bylinkovú záhradku. Vysadili sme nové kvetinky, nové druhy bylín a upravili sme si zeleninovú záhradku, kde sme zasadili papriky, paradajky a uhorky, na ktorých si deti v letných mesiacoch môžu pochutiť. Pri aktivite „Máme zdravé nôžky – Deň bez mobilov, áut a internetu“ sme

s deťmi pripravili propagačné plagáty. Pre motiváciu rodičov sme plagáty umiestnili pri vchodoch do MŠ. Do MŠ deti prichádzali väčšinou pešo, bicyklom alebo na kolobežke. V dopoludňajších hodinách sme sa vybrali na vychádzku k Hronu, kde sme preskúmali prebúdajúcu sa prírodu. Pod lupami sme pozorovali chrobáčikov, kvety, listy, kôru stromov, počúvali sme šum Hrona a čítali si rozprávky o prírode. Naplánovaný piknik sa neuskutočnil, pretože dážď nám visel nad hlavou a do MŠ sme dobehli na poslednú chvíľu. Ale výlet si ešte určite zopakujeme. Naše tipy, ako môžeme chrániť životné prostredie a používať veci aj bez chémie, sme si s deťmi aj vyskúšali. Z octu a vody sme namiešali univerzálny čistiaci prostriedok, zo sódybikarbóny a prášku do pečiva tabletky na čistenie WC, ktoré naše upratovačky vyskúšali pri upratovaní. Z byliniek a Alpy sme pripravili rozprašovač proti komárom. Ten vyskúšal náš školník, ktorého

predtým doštípali komáre pri kosení trávy. Nepotrebné staré tričky sme využili na užitočné veci – uplietli sme rohožku pred dvere, podsedák na stoličky, podložky pod polievkové misy do jedálne a zhotovili aj nákupné tašky. Cieľom aktivity „Strom pre krajsiu Zemeguľu“ bolo, aby deti vyjadrili svoje pocity, skúsenosti, názory a predstavy o tom, ako ochrániť a zveľaďovať našu Zem. Na dopredu namalovaný strom nalepovali farebné listy s výrokmi.

Celý týždeň prevládala veľmi dobrá atmosféra, upevnili sa vzťahy a priateľstvá medzi rodičmi, učiteľkami a deťmi. Užívali

sme si najmä to, že sme nielen teoretizovali o environmentálnych problémoch, ale priamo sme ich uviedli do praxe. Veríme, že sme dokázali ovplyvniť čo najviac ľudí z nášho okolia, ktorí si uvedomia, aké dôležité je minimalizovať odpad, triediť ho a nanovo využívať.

Gizela Kováčová, koordinátorka

Seniori športovali

Členovia želiezovskej organizácie Jednoty dôchodcov na Slovensku (MO JDS) sa ani v jarných mesiacoch tohto roka nemohli sťažovať na nudu. Okrem toho, že sa pod vedením predsedníčky MO Kataríny Šuchterovej pripravujú na oslavu 20. výročia vzniku organizácie, sa v priebehu apríla a mája zúčastnili viacerých zaujímavých podujatí.

„V apríli sme zorganizovali stretnutie našich členov s primátorom Ondrejom Juhászom. Informoval nás o aktuálnych veciach verejných, zámeroch mesta a stave ich realizácie. Okrem iných sme hovorili o stave vozoviek mestských ciest, projektu kanalizácie, pripravovanej oprave Domu opatrovateľskej služby a ďalších investíciách v meste. Dotkli sme sa aj problému zdržiavania bezdomovcov v blízkosti Domu kultúry,“ zhrnula nám obsah stretnutia predsedníčka miestnej organizácie.

V polovici mája bol pre seniorov združených v MO JDS organizovaný športový deň na

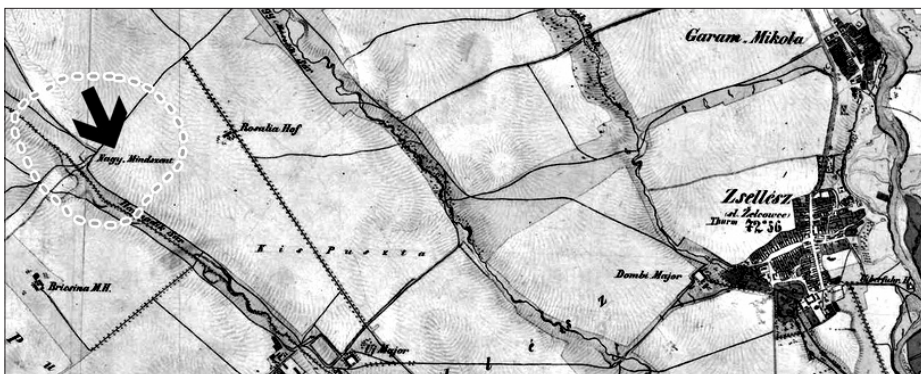
štadióne. Po vlaňajšom podujatí to už bola druhá akcia tohto typu, ktorú sprevádzal značný záujem skôr narodených občanov. Zišlo sa ich vyše 50 a svoj výkon si zmerali v disciplínach ako streľba, hod granátom, loptou, kriketovou loptičkou, šípky, kopy na bránu, beh. Podujatia sa zúčastnil aj primátor Ondrej Juhász s viceprimátorom Gézom Nagyom, ktorý sa aj sám zapojil do niektorých disciplín. Ako poznamenala predsedníčka organizácie, rekordy sa síce nelámali, zato však bola dobrá nálada, víťazi dostali diplomy a každý

účastník chutný guláš. Víťazi jednotlivých kategórií, 5 mužov a 5 žien, postupujú do okresného finále, ktoré sa koná v júni v Novej Dedine. (ik)

Ako sa dvakrát stratená obec pri Želiezovciach našla

V odborných kruhoch medzi historikmi spôsobilo pred časom senzáciu, keď sa v okolí Želiezoviec našiel byzantský náprsný kríž, mimoriadne podobný tomu, ktorý bol vyobrazený na kovovej desaťkorunáčke v období pred zavedením eura. Nález je v tomto regióne raritou, najbližšie bol podobný kríž nájdený v blízkosti maďarského mesta Szeged. Želiezovský kríž našiel niekoľko kilometrov západne od mesta riaditeľ miestneho múzea Pavel Polka, ktorý nám o celej veci porozprával. Z jeho výpovede vysvitlo, že dôležitý je nielen nezvyčajný nález, ale aj odpoveď na otázku: Kde ho našiel a prečo práve tam niečo hľadal? Z nej sa dozvieme o ďalšej

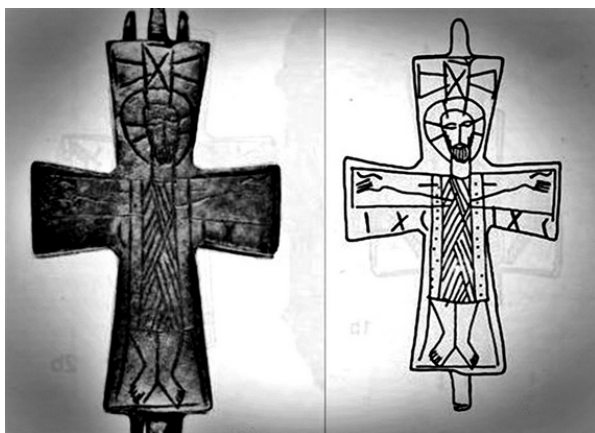

v roku 1880 o histórii svojho rodného mesta a jeho katolíckeho cirkevného spoločenstva.

Knižku napísanú po latinsky som prefotil, s jej prekladom mi pomohol demandický farár na dôchodku Alexander Csudai.

V publikácii sa spomína aj obec Nagymindszent, ktorú vo svojich záznamoch aj viacmenej lokalizuje. Uvádza, že ležala v tesnej blízkosti dnešnej Roziny, severozápadne od Želiezoviec. Informáciu som zbral na vedomie a s dobrým pocitom, že mám k dispozícii bohatý zdroj vedomostí, ktorý rôzne ideológie 20. storočia nestihli nakaziť, som ju roky nevyužil. Tému som si

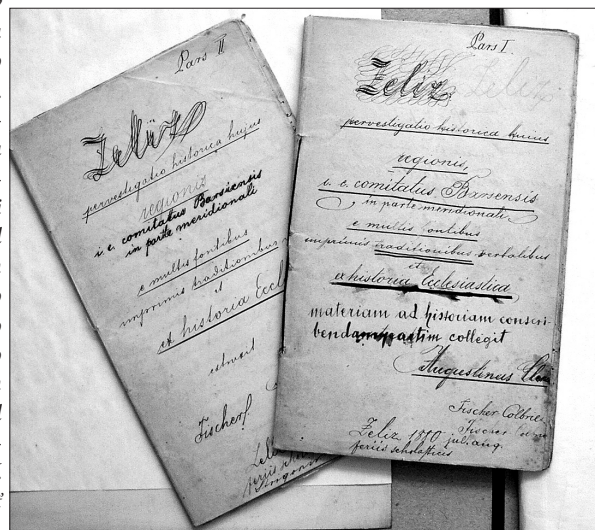
mu historikovi asi nič nehovoril výraz Nagymindszent, zrejme si ho z maďarčiny preložil chybné a zapísal podobne znejúci názov, ktorý mu dával zmysel. Tak sa z Nagymindszentu stal Veľký Vincent, čo na dlhé desaťročia zneistilo historikov pri pokusoch o bádanie,“ vysvetľuje riaditeľ želiezovského múzea. Vplyvom heuristického zážitku sa na druhý deň vybral na predpokladane lokalizované územie, kde sa podľa jeho slov stačilo len zohnúť, aby našiel rôzne mince z čias Bela III. či Ondreja II. Svoj objav bezodkladne oznámil historickému ústavu, cirkvi, nič sa však nedialo. Záujem začali odborníci prejavovať až potom, čo v marci 2014 tam našiel byzantský náprsný kríž. Odvtedy si cestu do nášho mesta našlo niekoľko uznávaných osobností z oblasti histórie a prebieha tam systematic-

rarite: náleze pozostatkov z dávno zaniknutej obce, ktorú dlhé desaťročia nikto nedokázal lokalizovať.

V minulom aj predminulom storočí sa v rôznych publikáciách objavovali správy o zaniknutých, zabudnutých osídleniach v blízkosti Želiezoviec. Spomínali sa usadlosti ako Udál, Mártond, Hurkavár, Bogdány, Nagymindszent či Széplak. A práve jedna z nich je spojená s výnimočným nálezom byzantského kríža. „Za najzáhadnejšiu z týchto osídlení považujem dedinku Nagymindszent. Dnes ju už nenájde, no našťastie, pred rokmi som natrafil na úžasnú publikáciu, v ktorej je zmienka aj o tejto obci. V roku 1998 som totiž vycestoval do košického arcibiskupského archívu, aby som nahliadol do spisov želiezovského rodáka Augustína Fischera-Colbrieho. Našiel som v nich útlú publikáciu, ktorú neskorší biskup napísal

pripomenul o dobrých pár rokov neskôr, kedy som vďaka rozmachu internetu našiel knihu pražského historika Václava Mencla z 30. rokov minulého storočia s názvom *Stredoveká architektúra na Slovensku*. Písal v nej o pozostatkoch kostola v zaniknutej obci pri Želiezovciach, ktorú označil ako Veľký Vincent. Nevedel som si predstaviť, že v okolí nášho mesta mohla byť obec s takýmto názvom. Až raz nadržanom, po dlhých týždňoch premýšľania som prišiel na riešenie záhady. Otvoril som si publikáciu Fischera-Colbrieho, porovnal ju s knihou V. Mencla a zistil som, že môže ísť o tú istú usadlosť. Keďže české-

ký výskum. „Tu nájdený kríž je mimoriadne vzácny, rovnako ako mince z rímskych čias, obdobia Árpádovcov či nezvyčajné bronzové vyobrazenie grífa – mýtického zvierata s telom leva a hlavou vtáka. Záujemcom oznamujem, že časť týchto predmetov je aj teraz vystavená v želiezovskom múzeu,“ vyslovuje Pavel Polka neoficiálnu pozvánku na návštevu miestnych exponátov. Tematiku obce Nagymindszent, ale aj 11 ďalších historických zaujímavostí spracoval nedávno v bohato ilustrovanej publikácii Top 12 historických zaujímavostí mesta Želiezovce, ktorá vyšla práve v týchto týždňoch.

Ladislav Levický

* Šport *

Tenisti na 6. mieste

Hráči Tenisového klubu EES Želiezovce vstúpili do majstrovských bojov tenisovej II. ligy – západ koncom apríla na kurtoch v Matúškove, kde boli hosťami miestneho B družstva. Začiatok sezóny Želiezovčanom nevyšiel, keď prehrali hladko v pomere 0:7. Druhé kolo sa hralo začiatkom mája, naši hráči privítali družstvo TK Kúpele Piešťany B, ktorému podľahli 2:5. Body pre domácich získal Ján Mišík v dvojhre a v spoločnosti Michala Plešínského aj v štvorhre. V 3. kole účinkovali želiezovskí hráči v Bratislave na pôde ŠK TC Dúbravka A, ktorému podľahli opäť v pomere 2:5. Body za hostí dosiahli Ján Mišík a Alexander Gašparetz. Štvrté kolo sa konalo koncom mája, kedy hráči TK EES hostili na domácich kurtoch oddiel ŠOG Nitra, s ktorým prehrali v rovnakom pomere 2:5. Body domácich získal Ján Mišík v dvojhre a v páre s Miroslavom Miklem aj v štvorhre. V 5. kole začiatkom júna zavítali Želiezovčania do hlavného mesta ako host TK Pro Set Bratislava A, ktorému podľahli 6:1. Bod hostí získali Peter Sádovský a Martin Pizúr v štvorhre.

(ik)

Po domácom zápase s Piešťanmi, zľava: Michal Plešínský (kapitán), Peter Sádovský, Martin Pizúr, Ján Mišík, Filip Hegedúš, Mário Varga a hostia: Jaroslav Pavlysh, Andrej Bartovic, Patrik Drozd, Peter Ondrej, Michal Valek

Strel'bou si pripomenuli slávne májové dni

Športový strelecký klub Magnum a ZO SZPB v Želiezovciach si dvomi streleckými súťažami pripomenuli 1. máj – Sviatok práce a 8. máj, Deň víťazstva nad fašizmom.

V II. ročníku streleckej súťaže k Sviatku práce súťažilo 36 strelcov v 5 kategóriách. Výsledky – ŽENY: 1. Adriana Nosianová (Šurany), 2. Mária Maturkaničová (Želiezovce), 3. Barbora Čudaiová (Pohronský Ruskov). MUŽI: 1. Andrej Kurucz Tóth (K. Most), 2. Roman Kalina (Branovo), 3. Jozef Hubert (Želiezovce). SENIORI DO 60 ROKOV: 1. Richard Nosian (Šurany), 2. Arpád Sámson (Svodín), 3. Milan Husár (Bratislava). SENIORI NAD 60 ROKOV: 1. Ladislav Molnár (Želiezovce), 2. Štefan Čudai (Želiezovce), 3. Ľudovít Priekopa (Levice-Géňa). Kategória majstri strelby: 1. Zdenko Nádaský (Levice), 2. Ladislav Dobó (Želiezovce), 3. František Csala (Šahy).

V III. ročníku streleckej súťaže k ukončeniu II. svetovej vojny na európskych bojiskách súťažilo 48 strelcov. ŽENY (malo

a veľkokalibrová pištoľ a revolver): 1. Adriana Nosianová (Šurany), 2. Mária Maturkaničová (Želiezovce), 3. Annamária Urbánová (Ipeľský Sokolec). MUŽI (malokalibrová pištoľ): 1. Andrej Kurucz Tóth (Kamenný Most), 2. Ladislav Svanczár (Lontov), 3.

Peter Gyürüsi (Nové Zámky). SENIORI (malokalibrová pištoľ): 1. Milan Vékony (Želiezovce), 2. František Csala (Šahy), 3. Richard Nosian (Šurany). MUŽI (veľkokalibrová pištoľ): 1. Jozef Hubert (Želiezovce), 2. Andrej Tóth Kurucz (Kamenný Most), 3. Zoltán Léárdy (Štúrovo). SENIORI (veľkokalibrová pištoľ): 1. Milan Vékony (Želiezovce), 2. Vladimír Belák (Nitra), 3. František Csala (Šahy).

Ceny im odovzdal Jozef Haller, predseda klubu Magnum a hlavný rozhodca podujatia, členovia výboru Magnum L. Priekopa, I. Žáčiková, Š. Čudai, ako aj členky výboru ZO SZPB E. Šimková, J. Kováčová, I. Žáčiková a E. Pompošová. Víťazom blahoželáme.

Jozef Výboch, predseda SZPB,

(foto LV)

FUTBAL

V. liga – dospelí – Východ

Levice – Želiezovce 2:0 (1:0), Janúrik, Švec
Želiezovce – Šahy 2:0 (1:0), M. Černák, P. Klimaj

V. Kosiň – Želiezovce 2:3 (0:1), Turza 2 – F. Vašíček, T. Čík, R. Sokol
Želiezovce – Salka 3:2 (1:1), R. Sokol 2, P. Klimaj – Horňan, Varga
Hurbanovo – Želiezovce 2:0 (1:0), Gelle, Hegedúš

IV. liga – U 19 starší dorast – Juhovýchod

Matúškovo – Želiezovce 8:2 (3:1), R. Horváth 2
Želiezovce – V. Úľany 8:1 (3:1), Z. Nagy 2, R. Horváth 2, K. Kovács 2, T. Čík, Á. Dudáš

V. Meder – Želiezovce 6:0 (3:0)
Želiezovce – Dvory n.Ž. 7:5 (2:4), R. Horváth 3, Á. Dudáš 2, D. Burín, T. Mazán – vlastný

Kolárovo – Želiezovce 5:0 (2:0)

III. liga – U 15 starší žiaci – Juhovýchod

Šahy – Želiezovce 3:3 (1:1), K. Mentuš, B. Bohák, P. Tóth

Želiezovce – Galanta 0:5 (0:2)
H. Saliby – Želiezovce 4:2 (1:2), M. Majer, B. Bohák
Želiezovce – Hurbanovo 2:2 (1:1), M. Majer, L. Boťtán

III. liga – U 13 mladší žiaci – Juhovýchod

Šahy – Želiezovce 1:2 (0:1), F. Bahorec, D. Pizúr

Želiezovce – Galanta 0:4 (0:1)
H. Saliby – Želiezovce 12:0 (7:0)
Želiezovce – Hurbanovo 5:0 (2:0), C. Balog, J. Kralík, D. Pizúr, N. Kozák, K. Kakaš (vlastný)

(ik)

MESTSKÉ DNI ŽELIEZOVCE 22.-23. 6.2018

Piatok:

09:00 – 13:00
(štadión)

ŠPORTUJE CELÉ MESTO

II. ROČNÍK SÚŤAŽÍ O POHÁR PRIMÁTORA MESTA

športový deň, pre žiakov ZŠ, súťaž vo vybíjanej, futbale, skoku do diaľky, behu,

Moderuje: Klaudia Konczová

09:00 – 11:00
(park)

„SCHUBERTOV FUN PARK“

program pre deti MŠ a 1. stupeň ZŠ (nafukovací hrad, šmýkalky, tvorivé dielne, lukostreľba, maľovanie na tvár, jazda na koni)

Pečenie býka

13:00 – 17:00
(park)

„HLADANIE POKLADOV UKRYTÝCH V PARKU“

dobrodružná hra pre deti

13:00 – 17:00
(park)

PRECHÁDZKA PO PARKU

S FRANZOM SCHUBERTOM

prechádzka po parku s dramatickým audio sprievodcom železovskou tvorbou F. Schuberta
VZTÝČENIE VLAJOK DRUŽOBNÝCH MIEST

14:00
(MsÚ Želiezovce)

Martin Král

16:30
(kaštieľ, átrium)

koncert populárneho klaviristu

17:00
(kaštieľ)

KRST KNIHY PAVLA POLKU „TOP 12 HISTORICKÝCH ZAUJÍMAVOSTÍ MESTA ŽELIEZOVCE“

18:00
(park)

LM RETRO BAND

koncert hudobnej skupiny

20:00
(park)

GERGELY RÓBERT - Oda vagyok magáért... koncert

22:00 – 05:00
(park)

TANEČNÁ ZÁBAVA

DJ SPIKO a LM RETRO BAND

Sobota

09:30
(strelnica)

„VELKÁ CENA PRIMÁTORA MESTA ŽELIEZOVCE“

strelecké disciplíny (ženy, muži, seniory, profesionáli, hostia)

10:00
(Dom kultúry)

ŠACHOVÝ TURNAJ

10:00
(Štadión)

BUBNOVÁ SHOW

10:30
(štadión)

OTVORENIE A PRVÝ VÝKOP FUTBALOVÉHO TURNAJA

prihovor primátora mesta Ing. Ondreja Juhásza

Moderuje: Erik Karácsonyi

Sőre Péter – majster sveta v flatlander BMX

Motokáry – Kristián Vincze, Adrián Vincze

Ukážky KYOKUSHIN KARATE

Súťaž vo veslovaní – K2 fitness

Hudobná show - DJ SPIKO

13:00 – 16:30
(kaštieľ)

„ODCHOD GRÓFKY ERNESTÍNÝ“

divadelné predstavenie site-specific monodráma

V slovenskom jazyku každú celú hodinu (13:00, 14:00, 15:00)

V maďarskom jazyku každú pol hodinu (13:30, 14:30, 15:30)

15:00
(park)

NA DOSAH - koncert miestnej rock-metalovej kapely

16:30
(park)

INSIDE

koncert hard-rockovej kapely

18:00
(park)

THE CELLMATES

koncert rock'n'rollovej a rockabilly kapely

20:00
(park)

HEX

koncert

22:00-05:00
(park)

TANEČNÁ ZÁBAVA

DJ SPIKO a M-VOCAL – MUSIC BAND

Autobus dlhodobo nelegálne parkujúci na verejnom priestranstve v Mikule dalo mesto odstrániť po tom, čo majiteľ nereagoval na výzvy mestského úradu. Odstránenie vozidla malo byť precedensom na to, že mesto nenechá porušovanie pravidiel na svojom území bez povšimnutia, vyhlásil primátor Ondrej Juhász.

(ik, foto: Ladislav Benčík)

Prevádzková doba centra na zhodnotenie BRO

(Ul. kpt. Nálepku 71, Želiezovce)

Pondelok 10,00 - 18,00 hod.

Utorok Zatvorené

Streda 10,00 - 18,00 hod.

Štvrtok Zatvorené

Piatok 10,00 - 18,00 hod.

Sobota 08,00 – 12,00 hod.

Nedela Zatvorené

www.zeliezovcestudia.sk

(18-16)

Firma Kovacs Agro, s.r.o., Družstevná 12, Hronovce

ponúka prácu v poľnohospodárstve :

- kastrovanie kukurice

- zber a spracovanie zeleniny

- poľné práce (okopávanie, trhanie buriny...)

- výpomoc pri žatevných prácach.

Práca vhodná pre študentov, pracovné skupiny - partie aj záujemcov všetkých vekových kategórií.

Uzatváranie pracovných zmlúv už od 1. 6. 2018.

Miesto výkonu práce: Hronovce. Bližšie info osobne alebo na tel.

č. 0905 464 751, 036 77 960 75, 0908 128 928.

(18-15)

Želiezovský spravodajca

Mesačník mesta Želiezovce. Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce, IČO: 00 307 696

Číslo registrácie: EV 3292/09, ISSN 1338 9327

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Mgr. Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: MsÚ Želiezovce

Názory uverejnené v novinách nemusia odzrkadľovať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Zselíz város havilapja. Kiadó: Zselíz Város Önkormányzata,

nyilvántartási szám: 00 307 696

Lapnyilvántartási szám: EV 3292/09, ISSN 1338-9327

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Mgr. Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselízi Városi Hivatal, Szfn u. 2, tel. 036/772 11 70,

e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: Zselízi Városi Hivatal

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

Počítadlo stavu mestskej kasy

Položka	31. 12. 2014	31.12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 5. 2018
Zostatky na bankových účtoch	38 716,00 €	139 198,49 €	885 326,42 €	966 229,13 €	964 298,89 €
Závazky voči dodávateľom	115 466,64 €	89 239,29 €	93 098,52 €	105 111,78 €	27 523,12 €
Dlhodobé investičné úvery	1 371 866,68 €	1 106 270,68 €	1 470 648,80 €	1 276 704,80 €	1 195 894,80 €
Zadlženosť na obyvateľa	193,54 €	157,61 €	210,66 €	-	-

Očná optika Optosan

Vás informuje, že od 1. 1. 2018 budú v priestoroch našej optiky každý štvrtok od 9:00 do 14:00 hodiny znovu prebiehať očné vyšetrenia. Informovať, príp. objednať sa môžete na adrese SNP 40, Želiezovce alebo na tel. č. 036/771 20 09. Tešíme sa na Vašu návštevu.

Az Optosan optika

értesíti Önöket, hogy 2018. januárjától látásvizsgálatot végez csütörtökönként 9:00-tól 14:00 óráig. Érdeklődni és időpontot kérni személyesen az Sznf u. 40 alatti címen, ill. a 036/771 20 09-es telefonszámon lehet.

(17-67)

Prijmeme brigádnikov do reštaurácie na letnú sezónu na termálne kúpalisko v Štúrove. Čašník/čašníčka, barman/barmanka, kuchár/kuchárka, výpomoc do kuchyne. Hrubá mzda: od 2,759 - do 3,50 €/hod. Výhody: zabezpečíme ubytovanie, stravu, pitný režim, tringelty. INFO: 0905 927 598

(18-14)

Harmonogram vývozu triedeného odpadu

Zo Svodova a z Mikuly v dňoch: 19. júna, 17. júla, 21. augusta, 18. septembra, 16. októbra, 20. novembra a 18. decembra.

Z ulíc Záhradná, Hurbanova, Poľná, Fr. Kráľa, Orgovánová, Gorkého, Krátka, Tichá, Pionierska, Kossuthova, Kherndlova, Sacherova, Potočná, Vrbová, Školská, Štúrova, Jesenského, SNP (časť Želiezovce), Jarmočná a Cintorínska: 20. júna, 18. júla, 22. augusta, 19. septembra, 17. októbra, 21. novembra a 19. decembra.

Z ulíc kpt. Nálepku, Ružová, Mierová, Železničná, Hviezdoslavova, Adyho, Dózsova, Fučíkova, Schubertova, Úzka, Trzná, Petőfiho, Lipová, Nezábudková, Brezová, Agátová, Tulipánová, Narcisová, Rozmarínová, Nová, Poštová, Sládkovičova, Jilemnického, Hronská, Jókaiho a Zlatnícka: 21. júna, 19. júla, 23. augusta, 20. septembra, 18. októbra, 22. novembra a 20. decembra.

Z obchodov: 22. júna, 20. júla, 24. augusta, 21. septembra, 19. októbra, 23. novembra a 21. decembra.

Geodetická kancelária

Ing. Zoltán Gasparik 0907865038
Földmérő iroda

SÍDLO - SZÉKHELY: 93575 Ipeľský Sokolec 144
www.g-geo.sk info@g-geo.sk

(18-06)

Knižné novinky Mestskej knižnice (☎ 7711000):

Martin-Lugand, Agnes: Šťastní ľudia čítajú a pijú kávu (Motto 2015)

Mladá Parížanka Diane žila si svoj šťastný život s malou dcérkou a milujúcim manželom, až kým jedného dňa tragédia nezlomila jej srdce.

Hannah, Kristin: Slávik (Plus 2016)

V láske zistíme, kým sme chceli byť, vo vojne, kým naozaj sme. Román, ktorý zbližka skúma život, lásku a hrôzy vojny a tiež spôsob, akým ľudia dokážu reagovať na nepredstaviteľné životné situácie.

Šinková, Petra Arslan: Ako rozvíjať schopnosti dieťaťa (Fortuna Libri 2018)

Návody inšpirované metódou Montessori. Kniha plná nápadov a tipov, ako rozvíjať schopnosti dieťaťa. Nepotrebuje kupovať hračky, všetky pomôcky nájdete doma.

kniznicazeliezovce@gmail.com
kniznicazeliezovce.wordpress.com

A Városi Könyvtár könyvajánlata (☎ 7711000):

Adler, Elizabeth: Halál a tóparton (Libri, 2017)

Elizabeth Adler, a Toszkánai nyár, a Bűnös gazdagok és számos egyéb bestseller szerzőjének új regénye vérbeli strandolvasmány; kaland, krimi és romantikus regény egyben.

Hill, Joe – King, Stephen: A magas fűben – Teljes gázzal (Európa, 2016)

Stephen King és fia, Joe Hill két közös elbeszélése egy motorosról és az országúton őt üldöző eszelős kamionosról.

Berry, Steve: A tizennegyedik gyarmat (Gabo, 2017)

Steve Berry inspiráló, új thrillerében minden megvan, amit tőle várunk: valóság, fikció és történelem. A hajsza Oroszország fagyos vidékeitől a Fehér Házig tart...

Knihy z projektu „Poklady ukryté v knihách“. Nákup kníh z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

u. fond na podporu umenia

* Sport *

Teniszezőink a 6. helyen

A zselízi EES Teniszkлуб játékosai a II. liga nyugati csoportjában április végén kezdték meg a bajnoki pontokért folyó harcot. Első idei összecsapásukat a taksonyi tenispályán a helyi B csapat vendégeiként játszották. Az idenykezdés nem sikerült jól a zselízieknek, hiszen egyértelmű 7:0-ás vereséget szenvedtek. A második forduló május elején játszották játékosaink, amikor a TK Kúpele Piešťany csapatát fogadták, és 2:5 arányban kikaptak. A hazaiak számára Ján Mišík szerzett pontot egyéniben, majd párosban is. A harmadik fordulóban Pozsonyba utaztak a zselíziek, az ŠK TC Dúbravka A pályáján 5:2-es vereséget szenvedtek. A vendégek számára a pontokat Ján Mišík és Alexander Gašparetz szerezte. A negyedik forduló május végén volt, amikor a TK EES játékosai az ŠOG Nitra csapatát fogadták és ismét 2:5 arányban alulmaradtak ellenfelüknek. A hazaiak pontjait Ján Mišík szerezte egyéniben és Miroslavom Miklével párosban. Az 5. fordulóban június elején a zselízi teniszezők a fővárosba látogattak, ahol a TK Pro Set Bratislava A csapata fogadta őket. A mérkőzési 6:1-es hazai sikerrel zárult, a vendégek pontjait Peter Sádovský és Martin Pizúr szerezte párosban.

(ik)

A Pöstyénél vívott hazai mérkőzés után, balról: Michal Plešínský (csapatkapitány), Peter Sádovský, Martin Pizúr, Ján Mišík, Filip Hegedűs, Mário Varga és a vendégek: Jaroslav Pavlysh, Andrej Bartovic, Patrik Drozd, Peter Ondrej, Michal Valek

Lövészettel emlékeztek a májusi jeles napokra

A Magnum Sportlövő-klub és az Antifasiszta Harcosok Szlovákiai Szervezete zselízi csoportja (MO SZPB) két emlékversenyt tartott május elején: az egyikkel a munka ünnepére, a másikkal a fasiszmus feletti győzelemre emlékeztek.

A május 1-jei versenyben 5 kategóriában 36 lövész vett részt. Eredmények – nők: Adriana Nosianová (Nagysurány), 2. Mária Maturkaničová (Zselíz), 3. Čudai Barbara (Oroszka). Férfiak: 1. Kurucz Tóth András (Kőhidgyarmat), 2. Roman Kalina (Branovo), 3. Jozef Hubert (Zselíz). 60 év alatti szeniorok: 1. Richard Nosian (Nagysurány), 2. Sámson Árpád (Szőgyén), 3. Milan Husár (Bratislava). 60 év feletti szeniorok: 1. Molnár László (Želiezovce), 2. Čudai István (Želiezovce), 3. Ludovít Priekopa (Levice-Géňa). Mesterlövészek: 1. Zdenko Nádaský (Levice), 2. Dobó László (Zselíz), 3. Csala Ferenc (Ipolyság). A II. világháború európai befezésének alkalmából megrendezett verseny III. évadjában 48 lövész vett részt. Eredmények – nők:

(kis- és nagykaliberű pisztoly és revolver): 1. Adriana Nosianová (Nagysurány), 2. Mária Maturkaničová (Zselíz), 3. Urbán Annamária (Ipolyszakállos). Férfiak (kis-

kaliberű pisztoly): 1. Kurucz Tóth András (Kőhidgyarmat), 2. Svanczár László (Lontó), 3. Gyűrűsi Péter (Érsekújvár). Szeniorok (kiskaliberű pisztoly): 1. Milan Vékony (Zselíz), 2. Csala Ferenc (Ipolyság), 3. Richard Nosian (Nagysurány). Férfiak (nagykaliberű pisztoly): 1. Jozef Hubert (Zselíz), 2. Tóth Kurucz András (Kőhidgyarmat), 3. Lévárdy Zoltán (Párkány). Szeniorok (nagykaliberű pisztoly): 1. Milan Vékony (Zselíz), 2. Vladimír Belák (Nitra), 3. Csala Ferenc (Ipolyság). A díjakat a Magnum elnöke és a versenyek főbírája, Haller József, a klub vezetőségi tagjai: Ludovít Priekopa, Ida Žáčiková, Čudai István, valamint a ZO SZPB tagjai: E. Šimková, J. Kováčová és E. Pompošová adták át. A győzteseknek gratulálunk.

Jozef Výboch,
az SZPB elnöke, (fotó: LV)

LABDARÚGÁS

V. liga – kelet – A csapat

Levice – Želiezovce 2:0 (1:0),

Janúrik, Švec

Želiezovce – Šahy 2:0 (1:0),

M. Černák, P. Klimaj

V. Kosiň – Želiezovce 2:3 (0:1),

Turza 2 – F. Vašíček, T. Čík, R. Sokol

Želiezovce – Salka 3:2 (1:1),

R. Sokol 2, P. Klimaj – Hornán, Varga

Hurbanovo – Želiezovce 2:0 (1:0),

Gelle, Hegedűs

IV. liga – délkelet – U 19 ifjúsági csapat

Matúškovo – Želiezovce 8:2 (3:1),

R. Horváth 2

Želiezovce – V. Úľany 8:1 (3:1), Z. Nagy

2, R. Horváth 2, K. Kovács 2, T. Čík, Á.

Dudáš

V. Meder – Želiezovce 6:0 (3:0)

Želiezovce – Dvory n.Ž. 7:5 (2:4), R. Hor-

váth 3, Á. Dudáš 2, D. Burín, T. Mazán

- öngól

Kolárovo – Želiezovce 5:0 (2:0)

III. liga – délkelet – U15 serdülők

Šahy – Želiezovce 3:3 (1:1),

K. Mentuš, B. Bohák, P. Tóth

Želiezovce – Galanta 0:5 (0:2)

H. Saliby – Želiezovce 4:2 (1:2),

M. Majer, B. Bohák

Želiezovce – Hurbanovo 2:2 (1:1),

M. Majer, L. Boťtán

III. liga – délkelet – U15 diákok

Šahy – Želiezovce 1:2 (0:1),

F. Bahorec, D. Pizúr

Želiezovce – Galanta 0:4 (0:1)

H. Saliby – Želiezovce 12:0 (7:0)

Želiezovce – Hurbanovo 5:0 (2:0),

C. Balog, J. Kralík, D. Pizúr, N. Kozák,

K. Kakaš - öngól

(ik)

Hogyan találták meg Zselíz mellett a kétszer elveszett falut

Régészeti szakmai körökben néhány évvel ezelőtt kisebb szenzációnak számított, amikor Zselíz közelében egy bizánci mellkeresztet találtak, nagyon hasonlót ahhoz, amely az euró bevezetése előtt a fém tízkoronásokat díszítette. A lelet a közép-európai régióban szinte egyedinek számít, városunkon kívül csupán Szegeden találtak hasonló bizánci keresztet. A zselízi keresztet a várostól néhány kilométerre nyugatra Polka Pál, a helyi múzeum vezetője találta, aki elmesélte az egész történetet. Nyilatkozatából kiderült, nem csupán a rendkívüli lelet keltheti fel az érdeklődést, hanem olyan kérdések megválaszolása is, hogy hol találta a leletet, és miért

Mártond, Hurkavár, Bogdány, Nagymindszent, Széplak. Az egyik ilyen település szorosan kapcsolódik a bizánci mellkereszt történetéhez. „E települések közül számomra a legtitokzatosabb Nagymindszent. Ma már nem találjuk, de szerencsére néhány évvel ezelőtt ráakadtam egy értékes kiadványra, amelyben szó esik az egykori községről.

1998-ban elutaztam a kassai érseki levéltárba, és betekintést kértem a zselízi származású megyés püspök irataiba és személyes tárgyaiba. Felfedeztem egy 1880-ban íródott, két részből álló kiadványt, amelynek szerzője a későbbi

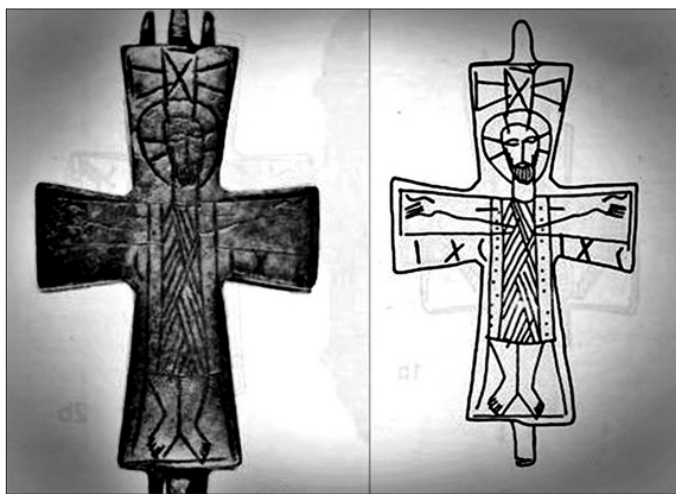

püspök volt. Zselíz és a helyi egyházközség történelmét dolgozta fel benne. A latin nyelven íródott könyvecskét lefénymasoltam, majd az egykori deméni plébános, Csudai Sándor lefordította nekem.

A kiadványban szó van Nagymindszent községről is, amelynek fekvését a szerző többé-kevésbé leírja. Közli, hogy a település a mai Rozina közvetlen közelében, Zseliztől északnyugatra található.

sonlítottam Václav Mencl könyvével, és rájöttem, hogy egy és ugyanarról a településről írhattak. Mivel a cseh történésznek a Nagymindszent elnevezés nem sokat mondhatott, valószínűleg a hibás fordítás nyomán csehül egy olyan kifejezést írt le, amely neki logikus volt. Így válhatott Nagymindszentből Velký Vincent, ami évtizedekre elbizonytalanította a témához közeledő kutatókat – magyarázza a zselízi múzeum igazgatója. A heurisztikus élmény nyomán már másnap kiment a feltételezett színhelyre, ahol szavai szerint elég volt lehajolni, hogy az ember III. Béla és II. András korából származó érméket találjon. Leletét azonnal jelentette a történelmi hivatalnak, majd az egyháznak is, de semmi nem történt. A szakértők azután kezdtek érdeklődni iránta, hogy 2014 márciusában megtalálta a bizánci mellkeresztet. Azóta több neves történész is ellátogatott városunkba, az egykori település helyén pedig szisztematikus feltárás kezdődött. „Az itt talált kereszt rendkívül értékes lelet, hasonlóan a római és Árpád-kori érmékhez vagy az ugyancsak itt talált bronz griffmadárhoz – amely egy mondabeli oroszlántestű, madárfejű állat. Az érdeklődőket tájékoztatom, hogy a tárgyak egy részét a zselízi múzeumban megtekinthetik” – hangzik Polka Pál nem hivatalos meghívója a zselízi tárlat megtekintésére. Nagymindszent általa feldolgozott történetéről, valamint további 11 érdekes, városunkhoz kapcsolódó történelmi témáról olvashatunk a hetekben megjelenő Zselíz város 12 történelmi érdekessége elnevezésű kiadványban is.

Levický László

éppen ott kerestett valamit. Ezek a válaszok újabb rendkívüli leletre utalnak: egy régen megszűnt település maradványaira, amelyek pontos helyét hosszú időn keresztül senki sem tudta meghatározni.

Az elmúlt és az azt megelőző században időről-időre hírek jelentek meg különféle kiadványokban néhány Zselíz környékén egykor létező, de azóta megszűnt és elfeledett településről. Említsünk meg néhány ilyen, ma már nem létező települést: Udal,

Az adatot tudomásul vettem, és azzal a jó érzéssel, hogy egy 20. századi ideológiáktól mentes történelmi tudástár került a kezembe, több évre elfeledkeztem a kérdéssről. Csak néhány év elteltével az internet térhódításának köszönhetően került ismét látókörmbe, amikor felfedeztem Václav Mencl prágai történész: *Középkori építészet Szlovákiában* című könyvét, amely a múlt század 30-as éveiben íródott. Ő is írt egy már nem létező Zselíz melletti településről, amelyet Velký

Vincentnek nevez. Nem tudtam elképzelni, hogy városunk környékén egy ilyen nevű település lett volna. Aztán egyik reggel, több hét gondolkodás után rájöttem a titok nyitjára. Fellapoztam Fischer-Colbrie Ágoston kiadványát, összea-

Sportoltak a nyugdíjasok

A Szlovákiai Nyugdíjasegylet zselízi helyi szervezetének (MO JDS) tagjai idén tavasszal sem unatkoztak. Azonkívül, hogy Šuchter Katalin elnök vezetésével készültek a szervezet 20 éves fennállásának megünneplésére, áprilisban és májusban több érdekes rendezvényen vettek részt.

„Áprilisban tagjainknak találkoztunk a polgármesterrel. Juhász András tájékoztatott bennünket az időszerű közügyekről, a város terveiről, megvalósításuk üteméről. Egyebek mellett szó esett a városi utak állapotáról, a csatornázás projektjéről, a gondozói szolgáltatások házának tervezett felújításáról és a város további beruházásairól. Felmerült a művelődési otthon közelében tartózkodó hajléktalanok problémája is” – foglalta össze a találkozót az elnök.

Május közepén a zselízi szervezetbe tömörült nyugdíjasok sportnapon vettek részt a városi sportpályán. A tavalyi ren-

dezvény után ez már a második hasonló típusú esemény volt, ugyancsak nagy érdeklődéssel kísérve. Több mint ötvenen vettek részt a versenyen, ügyességüket a következő sportágakban mérték össze: lövészet, gránátdobás, labdado-

bás, krikettlabda-dobás, darts, kapura rúgás, futás. A sportnapon részt vett Juhász András polgármester és Nagy Géza alpolgármester is, aki bekapcsolódott némely versenybe is. Ahogy Šuchter Katalin is megjegyezte, rekordokat ugyan nem döntöttek, de nagyon jó hangulatban telt a nap. A győztesek oklevelet kaptak, és minden résztvevő jóízűen fogyasztotta az időközben elkészült gulyást. Az egyes kategóriák győztesei – 5 férfi és 5 nő – továbbjutottak a járási döntőbe, melyet júniusban tartanak Újfalun. (ik)

Új játszótérrel létesít a város a Rákóczi utcai lakóháztömbök közvetlen közelében. A költségekhez a közeli bevásárlóközpont beruházója, a KLM vállalat is hozzájárul, amely 20 ezer eurót ajánlott fel erre a célra. (ik)

Az MKP büszke az elért eredményeire

(befejezés)

- **vállalkozások támogatása**
- A másik óriási előrelépés a Baross Gábor Alapítványon keresztül történt. Magyarország több programján keresztül, ugyanis igyekszik segíteni, támogatni a helyi, magyar kis és középvállalkozásokat, hogy azok egyre szélesebb körű, munkahelyteremtő, -megtartó és az itteni magyarokat itthon tartó tevékenységet fejthessenek ki. Erre vonatkozóan írták ki a gazdaságélénkítő csomagot is, melyen keresztül 17,5 millió eurót (5,4 milliárd forint) osztott szét. A pályázatok elbírálása megtörtént, összesen 1521 nyertes pályázat született. Ebből hozzávetőlegesen 25 zselízi és környékbeli nyertes pályázat lett, nagyságrendileg 200 ezer euró értékben.
- A két „giga” csomag mellé meg kell még említenünk a Bethlen Gábor- és Nemzeti Kulturális Alapot, melynél a zselízi szervezetek ugyancsak nagy sikerrel pályáztak programjaikra kisebb-nagyobb összegekben. Példaként említeném a népművészeti fesztiválunkat – ez a legnagyobb csomag – de emellett számos 500-1000 € körüli összeget is elkönnyelhettek egyes szervezetek. A Csemadok nevében sikeresen pályáztunk az I. világháborús emlékmű felújítására a Hősök Emlékkertjében, melyre 4200 eurót nyertünk.
- Nem elhanyagolható forrás továbbá a megyei kulturális, idegenforgalmi és sportolási lehetőségek támogatása,

melyben a megyei képviselőink közbenjárására évről évre 500–1000 euró körüli összegeket kapnak a zselízi szervezetek. 2017-ben a Zselíre érkező összegek együttesen elérték a 17 ezer eurót.

- Nem utolsó sorban pedig meg kell említeni a Rákóczi Szövetség pályázatát, mely pár száz eurós kerettel segítette és főként ösztönözte a cégeket, hogy felirataikat kétnyelvűvé tegyék. Ebbe is sikerült több zselízi vállalkozót bekapcsolnunk.

Kérem, senki ne értsen félre, hogy ezeket az összegeket mi adtuk, adjuk. Egyik MKP-s politikus sincs abban a helyzetben, hogy ilyen tetemes tételeket zsebből osztogasson. De fel kell tennünk a kérdést: Mi a politikum feladata? Mi egy politikus felhatalmazása?

Én úgy gondolom, az, hogy képviselje a választók, az itt élők érdekeit. Le kell szögezni, nem mi teremtetünk elő ezeket a forrásokat, még csak nem is mi osztogatjuk. Mi, akik valamilyen formában részt vállalunk az MKP munkájából, csupán lehetőséget igyekszünk teremteni. Felvetjük a problémákat, rámutatunk, hol szorít a cipő, mire van legnagyobb szükség, nem utolsó sorban pedig eljuttatjuk a megfelelő információkat a megfelelő helyekre. Megszólítjuk a vállalkozókat, a családokat stb. Kapcsolatokon keresztül összekapcsoljuk az érdekeket, személyeket,

kontaktusokat. Magasabb szinten pedig, pl. az MKP elnöke a döntéshozók elé terjeszti, javasolja ezeket – beteljesítve ezzel a politikum célját. Ugyanezzel az elvvel dolgoznak képviselőink is a városi testületben.

Az utóbbi 10-15 évben valamiféle divat lett szapulni az MKP-t. Ennek okaiba nem kívánék mélyebben belemenni, korábban nem vettem részt a párt munkájában. Azt viszont tudom, hogy ehhez fogható eredményeket még soha, senki nem ért el itt. Az MKP képviselői és politikusai teljesítik választási ígéreteiket és nem a levegőbe beszélnek.

Mi erről tudunk számot adni, munkánkat Zselízért és az itt élőkért fejtjük ki, hála Istennek eredményesen, konkrétumokkal alátámasztva. Elégedettek ugyanakkor sosem lehetünk teljesen, ugyanis a közállapotokat tekintve még rengeteg feladat és elvégzendő munka áll előttünk. Ezen az úton kívánjuk folytatni megkezdett tevékenységünket, abban viszont biztosak vagyunk, hogy sikereket csak összefogással és csapattal lehet elérni.

Csonka Ákos, az MKP h. sz. elnöke

73 év után újra „ketyeg” a templomtorony órája

3 hosszú évbe tellett, hogy a zselízi Szent Jakab-plébánia-templom tornya újfent időt mutasson. A templomnak 1945-ig volt toronyórája, de a II. világháború végén a Garam mentén 3 hónapra megállt a front, a visszavonuló német egységek pedig felrobbantottak minden stratégiai pontot, így többek közt a zselízi katolikus,

a református templomtoronyt és a Garamon átívelő Ernesztina-hidat is.

A templom újjáépítésére közel tíz évet kellett várni, aminek eredményeként a neogótikus templomromokat szocreál (vagy más néven „sztálinbarokk”) korkövetelményekkel ötvözve formálták újjá. Ez – bár funkcionálisan kielégítőnek bizonyult – mégis máig ható furcsa összkompozíciót eredményezett. Akkoriban az '50-es években viszont ez mit sem változtatott azon az örömteli tényen, hogy hosszú idő után ismét szentmisét tarthattak a 700 éves falak között, ahol hajdan a Becseiek, az Esterházyak vagy éppenséggel Franz

A közelben tanult, de Zselízt csak most ismerte meg

Beutazta Közép-Európát, hogy saját szemével lássa azokat a helyeket, amelyeken a 19. és a 20. századi zenei zsenik alkottak, átérezze az általa is gyakran előadott műveik keletkezési helyének hangulatát. A Franz Schubert életével kapcsolatos színhelyek megismerése iránti vágya vezette őt városunkba. Meglepetten vette tudomásul, hogy Zselíz csupán néhány tíz kilométerre van azoktól a magyarországi városoktól, ahol ő a múlt század 80-as éveiben tanult.

Minako Suzuki japán zongoraművész május 23-án látogatott el városunkba, ahol Polka Pál kíséretében megtekintette az Esterházyak családi sírhelyét. A városi hivatalban fogadta őt Juhász András polgármester, majd meglátogatta a Franz Schuberthez leginkább köthető zselízi színhelyeket. Nagy érdeklődéssel nézte meg a Baglyos-ház kiállítási anyagát és a kastélyt, ahol rögtönzött koncertet adott.

(sh, foto: ik)

Schubert is áldotta az Urat.

A templomtorony a nyugati kapu fölül átkerült a hajó északi oldalára, ahol merev négyszögletes formájával nyújtózik azóta is az ég felé. Óra viszont ekkor nem került az új toronyba, bár kétségkívül be volt tervezve, hiszen a helyét kialakították.

Az anyagiak hiánya valószínűleg nem tette lehetővé ezt a „luxust”.

Ezúttal viszont sikerült pótolni ezt a hiányosságot. Az utóbbi években több rekonstrukciós folyamat is lezajlott a templomon, ami nagyban köszönhető Stánszlav Illés esperes progresszív tevékenységének. Revitalizálták a világítást, új, takarékos égőtesteket szereltek fel, és a fűtésrendszer is optimalizálódott. Elkezdődött a gótikus oltárész külső vakolatának eltávolítása, az eredeti állapot visszaállítása, kicserélték az oltár gótikus ablakait, a templom előtt szobrot avattak Fischer-Colbrie Ágostonnak. Legutóbb pedig Becsei Vesszős György freskóját restaurálták, illetve egy – a háború előttihez hasonló – orgona is került a templomtérbe. Persze mindez közösségi összefogás nélkül nehezen ment volna végbe, a zselízi hívek élénken kapcsolódnak be a munkálatokba, fejlesztésekbe. Van, ki anyagi hozzájárulással, van, ki eszközökkel,

munkával, vagy éppen szellemi munkával, pályázati segítséggel. Sok munkát ugyanis magyarországi és szlovákiai pályázati támogatásnak köszönhetően valósulhat meg.

A jelenlegi toronyóra beruházásának költségeit ugyanakkor nem pályázatból, hanem közadakozásból és az önkormányzat, illetve Juhász András polgármester felajánlásából sikerült előteremteni. Hiszen az időt nemcsak a katolikus hívőknek fogja mutatni, hanem a város minden lakójának és arra járónak is, így a templom csinosodása mellett kétségkívül a városközpont is szépül, ráadásul gyakorlati célt is szolgál.

A munkálatokat a liptóújvári (Liptovský Hrádok) Elekon vállalat végezte el. A készülék egy svájci licencű elektromos Mobatime szerkezet, mely a templomtoronynak mind a négy oldalán rendelkezik számlappal, így mindenfelől jól látható a pontos idő.

Csonka Ákos

Úgy tűnik, kiváló ötletnek bizonyult, hogy a város ideiglenes futballpályát alakított ki a Sládkovič utcai egykori játszótér területén, hiszen a kihasználtsága valóban napi szintű.

(fotó: Levický Máté István)

Eurospinn városi kézbe? Úgy tűnik, mégsem...

Az Eurospinn Kft. város általi átvételéről már kb. 2 évvel ezelőtt szó volt. Úgy tűnik azonban, hogy idén sem módosul a vállalat tulajdonosi szerkezete. A városi képviselő-testület ugyanis nem hagyta jóvá a vállalat átvételének javaslatát.

Az Eurospinnben a városnak jelenleg 51 százalékos tulajdonrésze van. A fennmaradó 49 százalékot László Vilmos birtokolja, aki 2014-ben az Eurospinn Kft-től vásárolta meg a kisebbségi tulajdonrészt. Ezt idén májusban felkínálta megvásárlásra a városnak, amit a május 18-án tartott vállalati közgyűlés is jóváhagyott. A közgyűlésen a tulajdonosok többek közt a 2017-es, 22 350 eurós nyereség vagyónrészrel arányos elosztását is jóváhagyták.

A kisebbségi tulajdonos két alternatívát kínált fel: az egyik szerint 43 500 eurós vételáron, a másik szerint 35 000 eurós vételáron, valamint a cég tulajdonában levő gépkocsi ingyenes átruházásával fizette volna őt ki a város. A vételárat három részletben, idén szeptemberig fizette volna ki a város. A májusi önkormányzati ülésen azonban a testület nagy többséggel elutasította a javaslatot.

(ik)

A folyóban és a patakban is pusztultak a halak

Szinte napra pontosan a Garamon tapasztalt tavalyi tömeges halpusztulás után egy évvel a helyi horgászok ismét márnak pusztulásra lettek figyelmesek, amelyeket a kis vízi erőmű turbinájának közelében találtak szétmarcangolva. A nyitrai környezetvédelmi hivatal beszámolója szerint a Szlovák Horgászszövetség szakemberei tavalyi 500–800 darab, 50–70 centiméter méretű hal pusztulását jelentették. Az idei esetet május 24-én tapasztalták, az elpusztult márnak száma sokkal kevesebb. Az ügyben egy magánszemély ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a rendőrségen, az esetet a Lévai Járási Hivatalban vizsgálják majd.

Május utolsó hétvégéjén a Sári-patakban is elpusztult néhány hal, természetesen más, egyelőre ismeretlen okból. Az esetre május 25-én, pénteken figyeltek fel a Béke utcai közúti hid és a szabadtéri színpad közti szakaszon. A város a következő napokban megfigyeléseket végzett, és tájékoztatta az illetékes szerveket: a vízügyi vállalatot, a környezetvédelmi felügyelőséget, a horgászszövetséget, a fenntartó vízgazdálkodási vállalatot, és eljárásilag továbbította az ügyet a járási hivatalba. Mivel a halpusztulás védett területet, a városi parkot is érintette, az Országos Természetvédelmi Hatóságot is értesítették.

(ik)

A tárgyak a szomszéd községben vannak

Egy tavaszi képviselő-testületi ülés interpellációja során hangzott el az a kérdés, hogy hová kerültek azok a lakosoktól származó tárgyak, amelyeket évekkel ezelőtt múzeumlapítási közgyűjtés keretében a városi könyvtárban tároltak. A kérdést Polka Pál képviselő, a múzeum jelenlegi üzemeltetője tette fel.

A tárgyak sorsáról a polgármester számolt be, a városi könyvtár egykori igazgatójának, Jana Beníkovánek a tájékoztatása alapján. A volt igazgató arról tájékoztatt, hogy a Barsi Múzeum módszertani iránymutatása szerint a tárgyak többségét nem vették leltárba, csak kiállítási anyagként tartották nyilván. A közgyűjtésből származó tárgyak többségét a múzeumban nem is állították ki. A könyvtár helyiségeiben elhelyezett tárgyakat, melyeket nem vettek városi nyilvántartásba, ideiglenesen a pesztertergyei tájházba szállították, mivel kellett a hely a városi rendőrség kamerarendszerének elhelyezésére. Több mint 60 tárgyról van szó, többnyire régi szerszámok, ruházat és lakberendezési tárgyak kerültek a szomszéd községbe. A beszámolóból kitűnik, hogy a tárgyak tájháznak való ki-költöztetéséről a városi könyvtár nem tájékoztatta a fenntartóját, ezért a tárgyak hollétét egy idő után homály fedte.

(ik)

Bölcsőde — júliusban kezdődnek a munkák

Javában folynak az előkészületek a Comenius Gimnázium egykori épületének átépítésére, és ha minden a terv szerint halad, néhány héten belül megkezdődhetnek a felújítási munkálatok. Révész Tibor helyi református lelkész számolt be erről azon a május 23-án megtartott munkaértekezleten, melyen az érintett szervezetek és a város képviselői vettek részt. Az egész átépítés beruházója a Zselizi Református Egyházközség. A tervezett határidőkről is szó esett az egyeztetésen: június közepéig érkeznek meg az kivitelezési árajánlatok. Június 18-án lesz a borítékbontás és a versenypályázat kiértékelése, majd július elején, a tanév végeztével megkezdődnek a külső munkálatok, amelyek a nyári szünet végéig befejeződnek. Ezt követően a belső átépítések folynak majd.

A munkaértekezlet célja – ahogy azt Juhász András polgármester bevezető beszédében összefoglalta – a munkamenet és az egyes felek igényeinek egyeztetése volt, hogy elkerüljék az érdekütköztetést, és közösen vállalkoznak felelősséget a munkák menetének betartásáért, az iskolaudvar területi felosztásáért az egyes intézmények között. A létesítmény

felújítása után a volt gimnáziumépületben bölcsődét alakítanak ki, és ideköltözik a magyar óvoda is.

A létesítmény átépítéséről Puksa Andrea tervező tájékoztatt. Többek között elmondta, hogy az óvodában három osztály lesz 25-25 gyermekkel. Egy osztály a földszinten, kettő az emeleten lesz. A bölcsődében egy osztály lesz 12 gyermek számára. Az alagsor és a tetőtér helyiségeit a református egyház fogja használni. Mivel a tervek között fogyatékos gyermekekkel való foglalkozás is szerepel, lifet is beépítenek, de lesz egy nagyterem is, amelyet a létesítményben található összes intézmény használhat majd. Az alagsorban tornaterem lesz, további helyiségeit könyvtárként és szakköri tevékenységre használják majd.

A polgármester megjegyezte, hogy a projektben nem szerepel a játszótér létesítése. A beruházónak ezt pótolnia kell, a résztvevő

feleknek pedig meg kell állapodniuk abban, hogy ki milyen arányban finanszírozza a játszótér megépítését. Hozzáfűzte még, hogy a város hajlandó hozzájárulni a költségekhez, de csak a 2019-es költségvetésből tudja ezt megoldani. A tárgyalás résztvevői további

műszaki részletekben is megegyeztek, főleg az iskolaudvarban történő változásokat érintően.

(ik)

Jubilál a zselízi Matica

A Matica slovenská helyi szervezete július 5-én, Szent Cirill és Metód napján ünnepi rendezvénnyel emlékezik meg újjáalakulásának 50. évfordulójáról. Az ünnepély műsorában gyermek- és felnőtt néptánc-csoportok, valamint helyi éneklőcsoportok is fellépnek. Az érdeklődők bizonyára díjazák majd a színvonalas műsorvezetőket, az érdekes vendégeket, valamint a szervezők által készített meglepetést. A rendezvényen kiállításon elevenítik fel a Matica slovenská helyi szervezetének fél évszázados történetét, és ez alkalomból egy kiadványt is megjelenítenek. A helyi szervezet múltjáról és jelenéről **Magdaléna Holková** elnökkel, valamint **Mária Varkolyová** és **Zuzana Puchriková** vezetőség tagokkal beszélgettünk.

Hogyan emlékeznek meg a fél évszázaddal ezelőtti újraindulásról?

Mária Varkolyová: Tavaly felvetődött az ötlet egy broszúra kiadására, amely a helyi szervezet 50 éves történelmét foglalná össze. A vezetőség engem – mint egykori szlováknyelv-tanárt – jelölt ki a kiadvány elkészítésére, én pedig elfogadtam a felkérést. A lévai levéltárban áttanulmányoztam a fellelhető anyagokat ebből az időből, többek között a Hlas matice slovenskej tájékoztató kiadványt is. Megjegyzem, szinte minden számban megemlézték a zselízi helyi szervezetet, ami bizonyítja az akkori elnök, Ladislav Fapšo nagy tenniakarását. Ő a Matica martini központi szerveiben is tevékenykedett a felügyelő bizottság és a választási bizottság tagjaként. Nemcsak az elnök, a vezetőség is aktív tevékenységet fejtett ki.

Milyen érdekességekre lelt még a levéltárban?

MV: Megtaláltam Jozef Petrikovič, a zselízi Kilencéves Alapiskola akkori igazgatójának levelét, amelyben segítséget kért a Matica slovenská baráti körének megalapításához. Körütekintően értékelte a szlovákok helyzetét ezen a nemzetiségileg vegyes területen, ahol szükség lett volna egy kulturális intézményre, amely mellett elkötelezhették volna magukat. Nagyra értékeltük tettét, és a tervezett ünnepségünkön szeretnénk őt személyesen méltányolni. Sajnos, már csak in memoriam, mert idén márciusban örökre itt hagyott bennünket. Ezeknek az anyagoknak az áttanulmányozásakor dőb-

bentem rá, hogy éppen a Magyarországról áttelepültek voltak azok, akik a legjobban vágytak egy olyan intézményre, mint a Matica volt.

A levéltárban áttanulmányoztam a Pohronie hetilap 1968-ban megjelent összes számát. Sajnos, a zselízi Maticáról egyáltalán nem esik említés, ami csalódást okozott számomra. A városi krónika viszont rögzíti a kilencvenes évek történéseit. Sok rendezvény volt, és a szervezetet még mindig Fapšo úr vezette a felesége támogatásával (a felvételen középén).

Érdekes dokumentum volt a helyi szervezet 1968. május 26-ai alakuló ülés határozata is. A zselízi maticások nemzeti követeléseiket is lefektették benne, pl. az alapiskolákban és óvodákban folyó szlovák nyelvű oktatással kapcsolatban is. Némely közülük a mai napig nem teljesült, pl. a betelepültek vezetéknévének a szlovák helyesírás szerinti átírása. A határozatot egyhangúan elfogadta a Matica slovenská Zselízi Baráti Körének alakuló ülésén résztvevő hétszáz tag, ill. résztvevő. Emlékeimben még dereng ez a gyűlés, 17 éves voltam akkor.

Melyek voltak a legjobb és a legrosszabb időszakok, a mérföldkövek a zselízi Matica tevékenységében az elmúlt évtizedekben?

Magdaléna Holková: A tevékenység hullámzó volt. A demokratikus változások korában élénkebb volt a szervezet tevékenysége is, például a 60-as évek végén és a 90-es években. A sötétebb időszakokban nem voltak divatosak a nemzeti érzelmek. A jelenlegi időszakban színes tevékenység folyik, főleg a tenniakaró tagoknak köszönhetően.

Milyen a szervezet jelene?

Zuzana Puchriková: 2013-ban a helyi szervezet élére új elnök állt, Magdaléna Holková személyében. A vezetőség a következő összeállításban működik: Eva Šimková, Eva Tiefanbacherová, Zuzana Puchriková, Kanyuk József, Mária Varkolyová és Alexander Tóth. Az utóbbi időszakban átlagosan 121 tagunk volt. Habár sikerült kb. 40 új tagot szereznünk, ugyanennyien elhagyták a szervezetet elhalálozás vagy érdeklődés hiánya miatt.

MH: Nagy lelkesedéssel fogtunk bele a munkába, erről tanúskodik a sok rendezvény, esemény. Tanulmányi kirándulások, sikeres

együttműködés más szervezetekkel, pl. a Szlovákiai Antifasiszta Harcosok Szövetségével, a Magnum Sportlövőklubbal, a Szlovákiai Nyugdíjasegylettel és másokkal. Hagyománnyá vált már a kézműves kiállításunk, melyeken bemutakozási lehetőséget biztosítunk helyi és környékbeli ügyes embereket. Tavaly októberben már a rendezvény 5. évfolyamát tartottuk. Szakköröket is tartunk, melyeken lehetővé tesszük az érdeklődőknek, hogy elsajátítsanak különféle jártasságokat, pl. papírkötést, hímzést különböző technikákkal, ékszerkészítést, hűsvéti tojásfestést.

ZP: 2015-ben megalakult a Vrbovianka éneklőcsoport, melyet módszertanilag Darina Kassaiová vezet. Csoportunk legnagyobb sikere a nagyszombati nemzeti maticás ünnepségeken való részvétel volt.

A helyi szervezet újrailakulásának 50. évfordulójáról megemlékeztek a Föld napján is, amikor emlékfát ültettek...

ZP: Az évfordulóról a szláv összefogás jelképével emlékeztünk – hársfát ültettünk a Napfény utcában. Reméljük, hogy növekedni, terebélyesedni fog, és üzenetet közvetít majd a jövő nemzedékeinek.

Mit üzennének az ünnepi alkalomból a tagoknak, a jövőbeli tagoknak?

A társadalomban vannak olyan hangok, amelyek a jelen időszakban indokolatlanul tartják a Matica slovenská létezését. Igaz ugyan, hogy történtek dolgok, amelyek nem váltak a Matica hasznára, a szervezetet nem kerülték el a különféle botrányok, sikkasztások. Mindezek mögött azonban konkrét emberek állnak, akiknek felelniük kellene tetteikért. Reméljük, hogy a nemrégiben megtörtént nemzedékváltás a szervezet javára válik. Reméljük, hogy az emberek nem elavult intézményként tekintenek ránk, amely az elmúlt kor dicsőségéből él, és csak megszokásból működik tovább. Fontosnak tartjuk, hogy az emberek tudjanak arról, mit csinálunk, megértsék a maticás tevékenységek lényegét. A korszerű Matica slovenská úgy döntött, hogy elfoglalja méltó helyét a 21. század társadalmában, hogy lássák és hallják őt, hogy büszkéik lehessünk arra, hogy ennek a szervezetnek a tagjai vagyunk.

Köszönöm a beszélgetést.

Levicky László

A zselízi parkban megtartott gyermeknap nagy számú résztvevőjét gyönyörű időjárás örvendeztette meg. A szervező Želiezovčan polgári társulásnak a város és számos szponzor támogatásával rengeteg szülő és gyermeket sikerült vendégül látnia nemcsak a városból, hanem a környékről is. A tavalyi rendezvényhez hasonlóan rengeteg érdekesség várta a gyermekeket, a járművekkel és felszereléssel bemutatkozó rendőröket, tűzoltókat, mentősokeket is. Voltak kutyás bemutatók, motorosok, és bemutakoztak a városi szolgáltatások járművei is. A gyermekek számára kihívást jelentettek az egyes állomáshelyeken megszervezett versenyek, például zsákban futás, íjászat, labdarúgás, útkeresés a labirintusban, lovaglás és sok más. Jutalmul különféle vonzó díjakat kaptak.

Az állomáshelyek a park egész területén voltak, a frissítők a szabadtéri színpad mögött kaptak helyet, így ezen a napon az egész park a sétáról, családok találkozásáról is szólt, bár kétségkívül a legkisebbek voltak a figyelem középpontjában. (sh)

További támogatásokat kérvényeznek...

I→

közelében temettek el annak ellenére, hogy a város képviselői a múltban megegyeztek: nem lesznek új sírok a kripták közvetlen közelében. A polgármester tudatta a jelenlevőkkel, hogy nem új sírhelyről volt szó, egy már létező, krypta melletti sírba temettek el egy elhunytat. Az új temető lehetséges helyéről érdeklődő képviselői kérdésre válaszolva a polgármester leszögezte: a város prioritása a létező sírkertek – pl. a garmmikolai,

szódói vagy a zselízi református temető – kihasználása, nem új temető létesítése. Kolumbárium létesítésének lehetőségét, illetve feltételeinek tisztázását is felvetették a vitázók, akik a hangsúlyt főleg a lakosság tájékoztatására és a költségvetési háttér megteremtésére tették. Elhangzott: az esetleg létrejövő urnafal a főbejárat melletti déli kerítés előtt kaphatna helyet.

(ik)

Képviselői dilemma

Az egyik idei képviselő-testületi ülésen egyfajta képviselői dilemmának lehettek tanúi a jelenlevők. Kovács Kázmér képviselő élte át, és bár egy idő elteltével azt láttuk, hogy az akkor éppen tárgyaló ügy már megoldódott, a szavazás időpontjában ez még távolról sem volt világos.

Egy lakos meg szeretne volna vásárolni a háza alatti telket, ami megalapozott kérdés. Ahogy elmondta, annak idején nem hódolt be a pártpolitikai nyomásoknak, így nem vásárolhatta meg a kérdéses telket úgy, mint néhányan abban az utcában. Azóta sok év telt el. Kérvényével az összes jelenlevő képviselő azonosulni tudott, a gond csak az volt, hogy – mivel a park védett zónájában levő telkekről volt szó – az építési bizottság nem értett egyet az eladással.

Ahogy az ülésen elhangzott, a javaslat jóváhagyásához a képviselők minősített többségének szavazata kellett, tehát legalább 8 támogató. Éppen annyian voltak jelen, tehát teljes támogatottságra lett volna szükség. Az építési bizottság elnökének dilemmája abban volt, hogy azonosul-e tanácsadó szervének álláspontjával. Amennyiben igen, rajta múlik, hogy nem hagyják jóvá a kérvényt. Ellenkező esetben csatlakozik a többséghez, tulajdonképpen jó ügyet támogat, de nem hallgat a bizottsága tanácsára.

Kovács Kázmér végül hallgatott tanácsadóra, ezért a szavazás során egyedülként nem támogatta az indítványt, amelyet ezért a testület nem hagyott jóvá. Álláspontjával tiszteletet mutatott tanácsadó szerve felé, igazolta döntése megalapozottságát, és bizonyította, hogy képes árral szemben is haladni. Egy hónappal később módosított formában a testület elfogadta a telkek eladásának javaslatát, és ezúttal már a bizottság sem kifogásolt semmit.

Levický László

Andrej Kiska köztársasági elnök május 30-án tábornoki rangra emelte a Büntetés-végrehajtási és Igazságszolgáltatási Testület (ZVJS) vezérigazgatóját, a zselízi Milan Ivan ezredest. Az előléptetésre Gál Gábor igazságügyi miniszter javasolta polgártársunkat kerek születésnapja, valamint a Testület kötelekében végzett munkájának elismeréseként.

Milan Ivan 1982-től tagja a ZVJS-nek, amelynek soraiban különféle vezető beosztásban tevékenykedett a nagypusztai büntetés-végrehajtási intézetben, a ZVJS vezérkarában és az igazságügyi minisztériumban is. 2014-ben nevezték ki a Büntetés-végrehajtási és Igazságszolgáltatási Testület vezérigazgatójának.

(ik, foto: prezident.sk)

További támogatásokat kérvényeznek a tornatermekre

I→

150 ezer euróval csökkenjen az eredeti projekt költségvetése, és ezt az összeget ebből a másik pályázatból finanszírozzuk. Így csökken a felújítás sajátosköltségigénye is” – jelentette ki a városi hivatal építési osztályának vezetője. A testület jóváhagyta a 150 ezer eurós pályázat benyújtását, valamint a város 10 százalékos önrészesének finanszírozását is.

(ik)

Eltávolították a szabályellenesen parkoló autóbuszt

A május végén tartott képviselő-testületi ülés általános vitájának bevezetőjében Miroslav Kriška képviselő megköszönte minden társszervezőnek és támogatónak a parkban tartott gyermeknap rendezvény létrejöttében és megvalósításában nyújtott támogatást. A rendezvényt Juhász András polgármester is nagyra értékelte, és példáulértékűnek nevezte abból a szempontból, hogy több szervezet eredményesen tudott együttműködni egy nagyobb jellegű esemény szervezésében. Polka Pál ezzel kapcsolatban városunk kulturális és történelmi jellegének erősítéséről beszélt. Szerinte nem helytállóak azok a nézetek, melyek szerint városunk sokat költ kultúrára, sőt, szerinte inkább keveset. Hogy a kevés pénzből is lehet minőségi programokat szervezni, annak példaként éppen a parkban megrendezett gyermeknapot említette meg. Csenger Tibor is egyetértett vele, aki szerint a kultúrára költött pénz nem vész el. Nagyra értékelte, hogy a város rendelkezik egy, a kultúra és a sport támogatására szolgáló alappal, ugyanakkor szerinte e téren látna lehetőséget a városi támogatások rendszerének javítására.

Ivan Pál megköszönte a polgármesternek, hogy a város eltávolította a Garammikolai szabálytalanul parkoló autóbuszt. Miután a tulajdonos nem reagált a hivatal felhívásaira, a város saját eszközeivel távolította el a járművet. A polgármester kijelentette: az eset szolgáljon példaként arra, hogy a város nem nézi tétlenül a szabálysértéseket.

Néhány lakossági hozzászólás a város jogköre-in kívül eső országutat érintette, illetve szó volt még arról, hogy a mikolai kertés házak környékére gyakran tévednek rókák az utóbbi időben. Lakossági hozzászólás mutatott rá arra is, hogy a református templommal szemközti éjszakai klub előtt gyakori az éjjeli hangoskodás. A polgármester megígérte, hogy tájékozik

Főleg a közlekedésről és a temetőkről vitáztak

A május eleji önkormányzati ülés általános vitájában az szabálytalan és helytelen parkolással kapcsolatos gondokkal foglalkoztak a felszólalók. Szó volt a városi kintűntetések idej lehetséges várományosairól is, akiket a városi napok alkalmával tün-tetnek ki, a zselízi temetőkről és további témákról is.

Ivan Pál képviselő az egyik Garammikolai mellékutcában szabálytalanul parkoló autóbusz eltávolítása ügyében tett lépésekről érdeklődött. Juhász András polgármester arról számolt be, hogy a jármű eltávolításának város által megszabott határideje lejárt, így a város saját jogkörben eltávolíthatja az autóbuszt. Hozzátette azt is, hogy a szóban forgó utcában egy figyelmeztetést kellene kihelyezni, miszerint közterületről van szó, amelyet mindenki használhat, ugyanakkor nem szabad átjárhatatlanná

tenni az úttestet. A Petőfi utcai közlekedés akadályoztatásáról Kovács Kázmér számolt be. Elmondta: az utcában teherjárművek és személygépkocsik is gyakran parkolnak, amelyek nehezítik az áthaladó forgalmat, csak idő kérdése, hogy baleset történjen. A hozzászólók szerint a helyzet akkor fordult kritikusra, amikor fogadóirodát nyitottak az utcában. Polka Pál arról tájékoztatót, hogy a május eleji hétvégén valaki megromgált néhány padot a városi parkban. Hozzászólott a városi kintűntetések odaítéléséhez is, és visszafogottságra intette kollégáit, hogy ezek az elismerések ne devalválódjanak. A polgármester megnevezett néhány kintűntetésre előterjesztett jelöltet, ám a névsor még nem volt teljes.

Szó volt a temetők kapacitásáról és helyzetéről is, főleg azzal kapcsolatban, hogy a közelmúltban valakit ismét az Esterházy-sírhely

→3

Nincs még döntés a telkek eladásáról

A városi képviselő-testület május utolsó napján tartotta 48. rendes ülését a városi hivatal esketőtermében. A tárgyalás bevezetőjében Juhász András polgármester előterjesztőként levette a napirendről a sportszponzorálási szerződés javaslatát, amelynek célja a város és a Városi Sportklub közti viszonyok nagyobb áttekinthetősége volt. Az előterjesztés visszavonása közös megegyezés lehetett, hiszen két nappal az ülése előtt a képviselők munkaértekezletet tartottak, amelyen megegyeztek a további lépésekben. A városi képviselői szerv jóváhagyta a város Lévai Járásbíróságra delegált esküdtjeit a következő időszakra, tudomásul vette a városi hivatal szerkezeti felépítésének módosításáról szóló tájékoztatást, amely szerint a hivatalban egy új teljes tehergépkocsi-vezetői munkakör létesült. Jóváhagyta azt a szerződésjavaslatot is, amely szerint a város és a helyi református egyház-község kölcsönösen tárgyi terhet (szolgálat) létesít néhány parcellájukon. A város a magyar alapiskola területén, az egyház pedig a művészeti alapiskola udvarán található, tulajdonában álló telkeken biztosítja a másik fél számára a területhasználatot.

A képviselő-testület foglalkozott azzal a javaslattal, amely indítványozza a város által 51 százalékos tulajdonrészben birtokolt Eurospinn Kft. kisebbségi tulajdonrészének meg-

vásárlását. Csenger Tibor, a képviselő-testület mellett működő pénzügyi bizottság elnöke tolmácsolta a tanácsadó szerv álláspontját, miszerint támogatja a kisebbségi tulajdonos kivásárlását. Ellenkező állásponton volt Marianna Šedivá, aki szerint a kisebbségi tulajdonrész nem kötelező a városnak megvásárolnia, bárki megteheti. Nem javasolta a 49 százalék megvásárlását egy olyan szervezetben, amely alig végez tevékenységet, szerinte inkább a városnak kellene eladnia a saját tulajdonrészét. Csenger Tibor megjegyezte: a bizottság a kft. üzleti terve alapján javasolta a kivásárlást, és jelezte, hogy a kizárólagos városi tulajdon előnyökkel járhat. Polka Pál egyetértett az ügyletet ellenző Marianna Šedivával, ahogy a képviselők többsége is, aminek eredményeként a testület nem hagyta jóvá a tulajdonrész-vásárlást.

A testület jóváhagyta egy nem egész fél hektáros mezőgazdasági terület bérbeadását hektáronkénti évi 130 eurós áron. Nem született határozat a Posta utcai, házépítés céljából kialakított telkek eladási elveinek ügyében, annak ellenére sem, hogy egyeztetés céljából szünetet rendelt el a polgármester. A testület nem jutott egyetértésre olyan kérdésekben, mint pl. a zselízi állandó lakhellyel rendelkezők előnyben részesítése, ill. a több érdeklődő esetén a végső kedvezményezett kiválasztása, ami történhet sorsolással, de akár versenytárgyalás útján is. A polgármester megjegyezte: jó lenne minél egyszerűbb alapelvek alapján működni, mint a lakaskiutalások esetében, amely jól működik. A testület ezt követően jóváhagyta a határozatok teljesítéséről és a interpellációk intézéséről szóló, valamint a városi rendőrség tevékenységéről szóló beszámoló.

(ik)

a helyzetről és a lehetséges megoldásokról. A jelenlevőkkel tudatta: a város utasította a Petőfi utcai fogadóiroda működtetőjét, hogy létesítsen parkolóhelyeket az épület udvarában, mivel az iroda látogatóinak utcán parkoló autói akadályozzák a forgalmat.

(ik)

A Matica slovenská helyi szervezete mellett működő Vrbovianka énekkar számos rendezvényen lép fel városszerte. Legutóbb M. R. Štefánik halálának 99. évfordulója alkalmából szervezett megemlékezésen szerepeltek. Az idén évfordulót ünneplő zselízi Matica tevékenységéről a 4. oldalon olvashatnak.

ZSELÍZI HÍRMONDÓ

93701@poBox.sk

Városi újság

2018/6, június, XIX. évfolyam

ára: 0,35 euró

Régészeti körökben kisebb szenzációnak számított, amikor Zselíz közelében egy bizánci mellkeresztet találtak, nagyon hasonló ahhoz, amely egykor a fém tízkoronásokat díszítette

8

Zselízi Városi Napok

2018. június 22–23-án

a városi parkban.

Részletes műsor a 10. oldalon

Májusi önkormányzati ülés

További támogatásokat kérvényeznek a tornatermekre

A városi képviselő-testület május 10-én a városi hivatal esketőtermében ülésezett 47. soros tanácskozásán. A rendhagyó időpontban szervezett ülés oka két, városi tornatermet érintő projektfinanszírozási kérvény jóváhagyása volt. Az egyik, tanügyi minisztérium által meghirdetett felhívás a T18-as tornaterem felújításával volt kapcsolatos, amelyre e finanszírozási lehetőség által további forrás nyílt meg. Gubík Emese, a városi hivatal építési osztályának vezetője szerint a város sikeresen pályázott a Környezetminőség operatív program keretében a T18-as tornaterem felújítására, amelyre ennek köszönhetően csaknem 700 ezer eurós támogatást nyert. Néhány kiadás azonban e pályázat keretében jogosulatlan költségként szerepel, és ezeket a költségeket tudná a város a minisztériumi támogatási programból finanszírozni. A képviselők jóváhagyták, hogy a város csaknem 150 ezer eurós támogatást igényeljen a minisztériumi projektkiírás keretében, valamint a város 10 százalékos pályázati önrészét is. Mivel a minisztérium pályázati kiírása lehetővé teszi, hogy egy kérvényező több projektre is támogatást igényeljen a tornatermek építése és felújítása témakörben, a város a magyar tanítási nyelvű alapiskola tornatermének felújítására is készített pályázati anyagot. „A város kész tervdokumentációval rendelkezik a magyar alapiskola tornatermének energiaszükséglet-csökkentési felújítására. Mivel jelenleg e téren nincs kiírt pályázati felhívás, és várhatóan az év végéig nem is lesz, javasoljuk, hogy

→2

Fesztiválhangulatban...

Június második hétvégéjén számos, közelről és távolról érkező érdeklődő látogatott el a zselízi parkba. Idén már harmadik alkalommal rendezték meg az ország legnagyobb népművészeti jellegű rendezvényét a fesztiválok egykori megszokott színhelyén, a zselízi kastély előtti területen, így talán kijelenthetjük: a fesztivál visszatért Zselízi. Az 52. Országos Népművészeti Fesztivál mottója ez volt: Örökségünk: a múlt és a jövő találkozása.

Három nap népzene, tánc, gyermekszarok érdekes játékos foglalkozásokkal, a hancúrozásra alkalmas szalma, amelyből kevesebb volt, mint tavaly, de a célnak ugyanúgy megfelelt, népi mesterségek bemutatója, vására, folklór témájú kiállítás, amely egyenesen New Yorkból érkezett a kastély udvarára, énekkarok fellépése, amelynek összkari szereplése során 167 énekes volt a színpadon, bor- és pálinkakóstoló, finom ételek, hajnalig tartó tánccházak, valamint a vasárnapi misén és istentiszteleten tartott koncertek és sok más is jellemezte az idei rendezvényt. És természetesen az elmaradhatatlan találkozások, régi, új ismerősök és ismeretlenek kavalkádja a népi hagyományok hangulatos forgatagában.

Több, mint 10 ezer néző előtt 1150 szereplő lépett fel 34 folklórcsoport, 17 énekkar, 3 népi zenekar és 6 színjátsztócsoporthoz tagjaként. 45 kézműves, 160 szervező és 14 önkéntes is jelen volt. Mindez sajnos lapzártánk után történt, ezért a témához még visszatérünk. (sz)